

Habka

DEGMADA DUGSIYADA
CHERRY CREEK EE #5

QIIMAYNTA TAAGEERADA
BARTAYAASHA LUQADA
INGIRIISKA

Dayr 2018

Bishii Disembar ee 2017, degmo Qorshe Taageero Luqadda Ingiriisiga ah ee ELS (ELS) ayaa la qabtay si ay u bilaabaan habraaca dib loogu eegayo qorshaha Taageerada Luqadda Ingiriisiga leh hadafyadan soo socda:

- Siinta dadka ay khusayso jaha cad oo ku saabsan u adeegida bartayaasha ingiriiska ee (ELs).
- In meel la isugu geeyo dadaaladii hore ee ku saabsana bartayaasha ingiriiska hal nuqul.
- In lala simo lalana shaqeeyo waaxyaha kale ee degmada iyo dadalka si kor loogu qaado khibrada
- Waxbarasho ee bartayaasha luqada ingiriiska.
- In loo hogaansamo sharciyada Federaalka iyo kuwa Gobolka.

Kooxda, waxay ka kooban yihiin wakiillo ka socda maamulka degmada, maamulka dugsiga, shaqaalaha kaaliyaha degmada, macallimiinta waxbarashada guud, waalidiinta, xubnaha bulshada iyo ganacsatada iyo khabiirada ELA, oo loo qaybiyay afar kooxo yaryar, oo mid walba diirada saaraya qaybaha qorshaha ELA. Hawsha kooxaha yar yari waxay ahayd inay qiimeeyaan cilmibaadhista, sharci dejinta, Nidaamka Dib-u-eegista Isku-dhafan ee Isku-Dirka ee Colorado (C-FIRS), qiimayaasha degmada iyo yoolalka, xogta iyo tirakoobka dadka, iyo wax-qabadyada hadda jira, iyo in jawaab-celinta laga helo daneeyayaasha degmada iyada oo loo marayo saannada internetka iyo kooxaha xallinta. Intaa waxaa u dheer, waxay tixgeliyeen oo bixiyeen aragtiyahooda gaarka ah iyo waaya-aragnimadooda sida ay ula xiriiraan shaqada guddiga.

Waxyaabaha ugu dambeeya waa dukumiinti cad, kooban oo isticmaale-u-habboon oo loogu talagalay dhagaystayaasha guud si loogu daro macallimiinta, waalidiinta iyo maamulayaasha. Sidaa darteed, qorshuhu laftiisa kuma jiro faahfaahin gaar ah oo ku saabsan qiimeynta, aqoonsiga, barnaamijyada iyo shuruudaha u hoggaansan ee la xiriira doorka khabiirka ELA ee dugsiyada. Faahfaahintaas qaaska ah waxaa laga dhex helay buugga 'tilmaamaha' ELA ee takhasuska gaarka ah kaas oo si cad loogu talagalay in lagu caawiyo khabiirada ELA.

Xilligii deyrta 2018 isku-duwayaasha semesterka waxay sameeyeen dib u eegis iyagoo ku saleynaya soojeedinta kooxda si ay uga tarjunto barnaamijkeena hadda. Nooca dib loo eegay ayaa la dhammeystiray dayrta 2018.

Qorshahan ayaa si joogto ah loo qiimeeyaa si loo hubiyo in la waafajiyo waxqabadka degmada, gobolka, iyo shuruudca federaaliga oo dib ayaa loo fiiriya sida loogu baahdo. (Dayrta 2018 waa nooca ugu dambeeyay.)

Qirasho

Waxaan jeclaan lahayn inaan uga mahadcelino dadka soo socda waxqabadkii ay ka geysteen bilowgii horumarinta qorshahan:

Isuduwayaasha degmada iyo tababarayaasha

Teresa Cummins, Federal Programs Coordinator
La Toyua Tolbert, ELA Program Coordinator
Lori Sayler, ELA Program Coordinator
Julie Ignacz, Non ELA Schools Coordinator
Julie Sack, Title I Coordinator
Tanya Batzel, Differentiation Coach
Mark Overmeyer, District Literacy Coordinator
Sue Khair, District Literacy Coordinator
Mary Dove, Rtl Coordinator
Stephanie Boyd, Assessment Coordinator
Ann Zimmer, Technology Coach

Hogaanka Degmada

Elliott Asp, Assistant Superintendent of Performance Improvement
Tera Helmon, Executive Director, Excellence & Equity
Eric Kophs, Elementary Executive Director
Cynde Fischer, Middle School Executive Director
Harry Bull, High School Executive Director
Holly Porter, Director of English Language Acquisition

Hogaanka Dugsiga

Stacey Peoples, Principal, Highline
Amanda Waleski, Assistant Principal, Eastridge
Linda Hezlep, Principal, Peakview
Dee Bench, Principal, Indian Ridge
Joleta Gallozzi, Assistant Principal, Fox Hollow
David Gonzales, Assistant Principal, Prairie
Jeanette Patterson, Principal, Horizon
Floyd Cobb, Assistant to the Principal, Cherry Creek
Rebecca Moehring, Assistant to the Principal, Cherokee Trail

Macalimiinta Waxbarashada Guud

Holly Reifman, 2nd grade, Holly Ridge Primary
Mary Christensen-Cooper, Math, Prairie
Carma Benitez, 5th grade, Village East
Katie Warnke, English, Campus
Terese LeFavor, Art, Cherokee Trail

Khibradaha ELA

Erin Davis, ELA Specialist, Red Hawk Ridge
Dayna Perez, ELA Specialist, Cherry Creek
Janis Angermayr, ELA Specialist, Cimarron
Kathryn Dragseth, ELA Specialist, Village East
Meg Lucero, ELA Specialist/coach, Highline
Celina Campos, ELA Specialist, Laredo
Julie Hofmann, ELA Specialist, Overland
Maire Minnis-Turk, ELA Specialist, Polton
Mark Hernandez, ELA Specialist, Eastridge
Heather Stevens, ELA Specialist, Sagebrush
Michelle Carnes, ELA Specialist, Thunder Ridge

Shaqaalaha Taageera Degmada

Rachael Rosales, ELA Administrative Secretary
Dave Roybal, ELA Data Analyst

Waalidiinta, Xiriiriyayaasha iyo Xubnaha Bulshada

Pilar Lopez, parent
Juan Garcia, parent
Leah Lee, Korean Cultural Liaison
Anna McInroy, Russian Cultural Liaison
Miracle Choate, Spanish Cultural Liaison
Ivonne Tovar-Vargas, Spanish Cultural Liaison
Susan Lythgoe, Director, The Learning Source
Deborah Agar, Linguistically Diverse Program Coordinator, Regis University

Jadwalka waxyaabaha uu ka koobanyahay

Ujeedo.....	1
Masuuliyada.....	2
Shuruudaha Sharciga.....	5
Macluumaadka.....	11
Aqoonsiga bartayaasha ingiriiska.....	13
Qiimaynta bartaha ingiriiska.....	15
Dib u qiimaynta bartayaasha ingiriiska.....	18
Qaabeynta bamamijk.....	19
Tababarka iyo habeynta.....	20
Manhajka.....	22
Wax qabadka iyo taageerada.....	23
Horumarinta xirfadaha.....	25
Ka qayb galka waalidka.....	28
Qoysaska qaxootiga iyo soogalotiga.....	31
Tarjumida afka iyo qoraalka.....	33
Qiimaynta.....	34
Liiska Q.....	36
Lifaaqa A- sahminta luqada looga hadlo guriga.....	40

Ujedo

Himilada Degmadu Waa

"Si loogu dhiirrigeliyo arday kasta inuu fikiro, wax barto, guuleysto, daryeelo."

Heer sarre macnaheedu waa sinnaan dadka oo dhan

Ujeedada Qorshaha dhameystiran ee Iskuullada Cher Creek ee loogu talagalay bartayaasha Ingiriisiga (ELs) waa in lagu dhiirrigeliyo EL kasta, qoyska, xubin bulshada ka mid ah iyo dhammaan shaqaalaha waxbarashadu inay ka fikiraan, wax bartaan, guuleystaan, iyo daryeel.

Diirigalin	Ururo tiro yar ayaa leh himilo aad u adag oo ka badan tan Degmada Iskuulka Cherry Creek. Waxaan shaqaalahayaga ka codsaneynaa inay "ku dhiirrigeliyaan" ilmo kasta, maalin kasta. Shaqadeena waa in aan ku abuurro gaajo ku saabsan barashada ardaydeena sidaa darteed waxay diyaar u yihiin inay la kulmaan caqabadaha adduunka adag iyo isbedelada.
Arday kasta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Soo dhaweyn heer sare ah ayaa ah ahmiyad si gaar ah u leh shaqadeena Cherry Creek. Waxaa naloo doorbiday kordhinta guusha ardayda oo dhan iyo baabi'inta saadaalinta dhibcaha ee astaamaha ardayga. ▪ Waxaa muhiim ah in la soo jiito shaqaale tayo leh oo ka tarjumaya kala duwanaanshaha bulshadeena, aqoon u leh, oo si qoto dheer uga taxadaraya dhalinyarada
Inuu Fikiro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardayda waxay bartaan manhajka ku habboon heerarka gobolka ▪ Arday kasta wuxuu u leeyahay helitaanka iyo tababarka isticmaalka teknolojiyad ahaan aalad waxtar u leh waxbarashada iyo xallinta dhibaata ▪ Ardayda waxay ku wanaajiyaan xirfadaha fikirka iyagoo adeegsanaya hirgalinta balaaran ee degmada ee Khariidadaha Fikirka ▪ Ardayda dugsiga hoose waxay ku bartaan sayniska barnaamijka FOSS Science™
Inuu Barto	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Degmadeena, hadafkeennu waa in dhammaan macallimiintu leeyihiin aqoon iyo xirfado ay ku bartaan ardayda hadda iyo mustaqbalka ardayda. ▪ Iskuullada degmada cher Creek waxay qiimeyneysaa ka qeyb qaadashada ardayda, waalidiinta iyo xubnaha bulshada sida iskaashatada hanaanka waxbarashada.
Inuu Gaaro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardaydeenu waa koox dhallinyar ah oo kala duwan oo sii kordheysa kuwaas oo si joogto ah u dhaliya dhibco ka sareeya celceliska gobolka iyo celceliska heer qaran ee qiimeynaha caadiga ah. Waxay leeyihiin awood aan xad lahayn waxayna noo keenaan rajo dhala mustaqbalka. ▪ Cherry Creek, waxaan aaminsanahay in arday kastaa haysto aqoon iyo xirfado lagama maarmaan u ah inuu ku guuleysto kulliyadda iyo xulashooyinka kale ee dugsiga sare ka dambeeya, oo ay ku jiraan waxbarashada xirfadda, milatariga, iyo xoogga shaqaalaha .. ▪ Dugsiyadeenu waxay kasbadeen abaalmarino sharaf leh, oo ay ku jiraan Blue Ribbon iyo John Irwin School of naqshada naqshada. Laga bilaabo 2011-2012, 95% iskuuladeena waxaa loo qoondeeyay Qorshooyinka Waxqabadka, iyo 5% waxaa loo qoondeeyay Qorshayaasha Hagaajinta. Taageerada iyo Adeegga Luqadda Ingiriisiga waxaa la siiyay Abaalmarinta ELPA 2014, 2015, 2016 iyo 2017
Inuu Daryeelo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mid ka mid ah himilooyinka Degmadu waa in la kordhiyo boqolkiiba ardayda dugsiga sare ee muujinaya inay diyaar u yihiin ka-qaybgalka bulshada dimoqraadiga ah oo ku talo jiraan inay ka qaybqaataan nashaadaadyo kala duwan oo madaniga ah. Tusaale ahaan, waxaa muhiim ah inay aqoon u leeyihiin howlaha dowladda, codeynta, tabarucida iyo qaababka kale ee adeegga bulshada. ▪ Degmo Dugsiyeedka cher Creek waxaa ka go'an kordhinta boqolleyda ardeyda kuwaas oo muujinaya in deegaankooda iskuulku yahay mid lagu garto ilbaxnimo iyo in ay soo bandhigeen astaamo ay ka mid yihiin daacadnimo, ixtiraam dadka kale, iyo qadarinta dhaqamada kaladuwan iyo kooxaha isirka.

Masuuliyada

“Xigmadu ma aha waxii aan daxalay waqti hore, laakiin waa masuuliyada na saran mustaqbalka.”

~George Bernard Shaw

Dadaalkan waxaan aaminsanahay in lagu gaaro hadaf sare:

- Dhigista baahiyaha iyo samafalka ardayda waxkastoo kale
  - Bixinta deegaanno aamin ah oo daryeel leh xagga wax barashada
  - Haysashada filashooyinka sare ee koritaanka iyo guusha arday kasta
  - Abuuritaanka cilaqaad macno leh ardayda iyo qoysaska
  - Ixtiraamka iyo fahamka kaladuwanaanshaha ardayda iyo qoysaska aan u adeegno
  - Ku hawlgelinta ardayda, waalidiinta, iyo xubnaha bulshada sidii shuraako ku ah geedi socodka waxbarashada
  - Adeegsiga istiraatiijiyadaha abaabul ee kor u qaada ka-qeybgalka iyo xoojinta
  - Soo jiidashada shaqaale tayo leh oo ka tarjumaya kala duwanaanshaha bulshadeena, aqoon u leh, oo si qoto dheer uga taxadaraya dhalinyarada
  - Muujinta hanuunin adeeg adag oo ardayda iyo waalidiinta
  - Dhiirrigalinta hal-abuurka iyo hal-abuurka si loo gaaro aragtida
  - Horumarinta ururka si isdaba joog ah
  - Sameynta rabitaanka barashada cimriga dheer, guusha, iyo u adeegida dadka kale
-

Shaqaalaha Degmada

Dhamaan shaqaalaha degmada ayaa mas'uul ka ah hirgalinta qorshahan si daacadnimo ah. Dhammaan heerarka ururku waxay qaban doonaan mas'uuliyadda fulinta iyo helitaanka dabecado cusub iyo aaminsanaanno qaas ah ficillada lagu qeexay qorshahan. Waa muhiim in dugsi kasta iyo degmo dugsiyeedaba in ay aqbalaan guusha ardayda barta Ingiriisiga (EL) oo ah degmo masuuliyad ballaaran leh.

Hogaanka Degmada

Hogaanka degmada iyo shaqaalaha maamulka waxay sii wadayaan hagida iyo taageerida guud ee ururka gaarida gaarista himilooyinka, himilada iyo howlgalka lagu qeexay Qorshaha Istaraatiijiyadeed ee Heer sare ee ku saleysan himilada federaalka, gobolka iyo iskuulka.

Hogaanka Degmada

Maamulka iskuulka iyo hogaanku waxay meesha ka saari doonaan carqalada, waxay bixin doonaan taakuleyn iyo kobcinta hormarka dhamaan macalimiinta, iyagoo qeexaya mas'uuliyadooda ah ku guuleysiga EL kasta iyo hirgelinta qorshahan.

Macalimiinta iyo Shaqaalaha Dugsiga

Qaabka barnaamijka ay wuxuu doonayaa inuu dhiso awooda macallinka fasalka iyo Khabiirka ELS. Si wada jir ah ayay u wada qorsheeyaan oo ay iskugu duubnaadaan casharo muujinaya khibradaha waxbarida waxayna kala saaraan howlaha qiimeynta si ardayda oo dhama ay u heli karaan heerarka heerka fasalka sidoo kale ay kordhiyaan aqoontooda akhriska, qorista, dhageysiga iyo ku hadalka Ingiriisiga ee aagagga ay ka kooban tahay. Intii lagu gudajiray wada-qorsheynta, wada-shaqeynta macallimiinta iyo takhasusleyaasha waxay falanqeyaan bartilmaameedka barashada iyo sidoo kale shaqada luqadda, qaababka iyo ku-hadalka loo baahan yahay si loo fahmo loona gaaro bartilmaameedka gaarka ah ee barashada.

Si kor loogu qaado guusha ELs, macalin walbaa waa inuu xirfad u leeyahay muujinta khibradaha hagida iyo kala duwanaanshaha howlaha qiimeynta si ardayda oo dhama ay uga qeyb qaataan macno ahaan sidoo kale fahmaan luqada shaqeyso ee looga baahanyahay maadooyinka / fikirka gaarka ah ee looga baahan yahay casharka. Iskaashatada macalimiinta iyo Taageerida Luuqada Ingiriiska (ELS) Khabiirada takhasuska leh ayaa si wada jir ah iskaga kaashanaya waxa ay ubaahantahay in la barto iyo sidookale shuruudaha luuqada iyo luuqada shaqeyso ee casharka iyo gaar ahaan waxa ay tahay in ardaydu soosaaraan waqtigaas. Khabiirada taageerada luqadda Ingiriisiga (ELS) waxay noqon doonaan ilaha goobta ee macallimiinta aaga maadada ku wadaagaya isweydaarsi balaaran oo ah istiraatiijiyado wax ku ool ah oo aan lagu xaqiijin karin helitaanka nuxurka laakiin u diyaariyo casharro si cad u baraya Ingiriisida dhexdeeda.

Masuuliyada

Iskaashiga Waalidka

Wada shaqeynta waalidka waxaa lagu soo bandhigi doonaa waxqabadyo wax ku ool ah sida lagu qeexay **qaybta kaqeybgalka waalidka** ee qorshahan. Waalidiinta iyo qoysasku waxay ku taageeri doonaan ardayda fursado macno leh oo ku lug lahaansho iyo kaqeybgal.

Falanqaynta Xogta

Xogta laga helo koox hoosaadka bartaha Ingriiska (EL) koox ayaa la falanqeyndoonaa iyada oo qayb ka ah dhismaha hadafka sinaanta qorshaha horumarinta dugsiya. Xafiiska Qiimeynta iyo Qiimeynta ayaa bixin doonta macno macno leh kala-saarista qiimeynta ku saleysan Colorado qaab waqtiyeysan oo iskuulada dib loogu eegayo. Hogaanka degmada ee waaxda barashada luuqada Ingriiska ayaa bixin doonta taageero dhisida hogaaminta falanqeynta natiijooyinka. Natiijooyinka barashada afka Longitudinal, labadaba qaab iyo isu soo uruurin, waxaa si wada jir ah u kormeeri doona macalimiinta iyo hogaamiyaasha dhismaha.

Horumarinta Xirfada

Shaqada socda ee la socota ee horumarinta xirfadeed, iskaashiga barashada xirfadeed ee bulshada, tabobar asaaga ah iyada oo loo marayo Isuduwayaasha Barnaamijka ELS, iyo iskaashiga maamulayaasha, ayaa bixin doona qaababka lagu hubinayo hirgelinta qorshahan.

Shuruudaha Sharciga

“Waxbarashadu waa xuquuq aadanaha oo leh awood aad u weyn oo wax lagu badali karo.”

~Kofi Annan, oo la wadaagay 2001 Abaal marinta Nabada

Cinwaanka III

Cinwaanka III ee No Child Left Behind (NCLB) wuxuu bixiyaa maalgelin lagu taageerayo bartayaasha Ingiriisiga (ELs) sidii loo heli lahaa aqoonta Ingiriisiga iyo aqoonta maadooyinka.

Waxay u baahan tahay in dhammaan ELs ay helaan tilmaamo tayo leh oo ku saabsan barashada Ingiriisiga iyo maadooyinka heerka-fasalka. NCLB waxay u oggolaaneysaa dabacsanaan maxalliga ah xagga doorashada barnaamijyada waxbaridda, iyadoo dalbanaysa la-xisaabtan weyn oo ku saabsan ELLs Ingiriisiga iyo horumarka tacliimeed. Marka la eego Cinwaanka III, gobollada waxaa looga baahan yahay inay horumariyaan heerarka aqoonta luqadda Ingiriisiga iyo inay kuxiraan heerarkaas heerarka aqoonta gobollada. Dugsiyadu waa inay hubiyaan in ELs yihiin qayb ka mid ah nidaamka xisaabtanka gobolkooda iyo in horumarkooda waxbarasho la kormeero waqti ka dib.

Waa kuwan qaar ka mid ah shuruudaha NCLB ee ku saabsan ELs:

Imtixaan

- Dhamaan Aqoonta Luqadda Ingiriisiga ee ELs waxaa la tijaabin doonaa sannad kasta iyadoo la adeegsanayo ACCESS (Qiimeynta Qiimeynta iyo Xiriirka Isgaarsiinta ee Ingiriisiga-Dowlad-goboleed) taas oo ah sida looga baahanyahay gobolka Colorado.
- Dhamaan ELs-yada ayaa qaata imtixaanada aqoonta gobolka ee farshaxanka luqadda iyo xisaabta, EL-yada ku sugnaa Maraykanka wax ka yar hal sano ma aha inay qaataan imtixaanka farshaxanka luqadda sanadkaas koowaad.
- ELs kuwaas oo ka diiwaangashan iskuulada Mareykanka ugu yaraan saddex sano oo isku xigta oo ka qeybgalaya barnaamij lagu maalgeliyey Cinwaanka III waa in lagu imtixaadaa Ingiriisiga xagga akhriska iyo farshaxanka luqadda.

Ogeysiinta Waalidka

- Iskuullada Degmada Cher Creek waxay siisaa waalidka ogeysiin ah sababta ilmahooda ugu baahan yahay meelaynta barnaamijka barashada luqada ee gaarka ah.
- Iskuullada Degmada Cher Creek waxay kaloo fulisaa wacyigalinta waalidiinta si loogu dhiiri geliyo waalidiinta inay noqdaan kaqeyb galayaal wargalin iyo firfircoon kaqaybgalka cunugooda barnaamijka barashada luqada. Ka eeg qaybta Kaqaybgalka Waalidka wixii macluumaad dheeraad ah.

LaXisaabtanka

Degmo Dugsiyeedka cher Creek wuxuu helaa maaliyad Cinwaanka III; sidaas darteed, waxaan mas'uul ka nahay la kulanka Ujeedooyinka Cabbitaanka Cabbirka Qiyaasta ee Sannadlaha ah (AMAOs).

Ujeedooyinka waxaa loo isticmaalaa in lagu cabbiro waxtarka barnaamijyada barista luqadda. Waxaa jira saddex bartilmaameed oo AMAO gaar ah:

- Boqolkiiba ardayda sameynaya horumarka sanadlaha ah ee barashada Ingiriisiga
- Boqolkiiba ardayda gaara aqoonta Ingiriisiga
- La kulanista boqolleyda kobaca ee kufiican ee Bartamaha (MAGP) ee koox hoosaadka EL

Barnaamijyada

Degmo Dugsiyeedka cherry Creek:

- Waxay cadeyneysaa in dhammaan macallimiinta barnaamijka barashada barnaamijka barashada luqadda ee ardayda af Ingiriisiga xadidan tahay (LEP) ay si wanaagsan ugu yaqaannaan Ingiriisiga, oo ay ku jiraan xirfadaha qoraalka iyo hadalka. Khabiirada ELS waxay leeyihiin oggolaansho Kala Socota Dhaqan & Luuqad ahaan

- **Waxay hubinayaan in barnaamijyadu ay kor u gaadayaan ku hadalka, akhriska, qorista iyo fahamka Ingiriisiga e Waxbarashada. Luqadda sidoo kale u oggolaan carruurta inay la kulmaan heerarka maadooyinka tacliinta gobolka**

- Waxaan ku salaynay qorshaheenna cilmi baarista ku saleysan cilmi-baarista ee loogu talagalay baridda carruurta af Ingiriisiga aqoonta liidata leh

- Waxaa lala tashaday macallimiinta, baarayaasha, maamulayaasha iskuulka iyo waalidiinta, iyo, haddii ay munaasib tahay, kooxaha bulshada ee la xiriira waxbarashada iyo ururada samafalka iyo machadyada tacliinta sare ee horumarinta qorshaha bartaha Ingiriisiga (EL).

- Ku xadgudbaynin shuruucda Gobolka, oo ay kujirto sharciga dastuurka dastuuriga ee gobolka, ee ku saabsan waxbarashada carruurta xadidan ee af Ingiriisiga kooban, kuna habboon qodobka 3116 (d) (5)

Shuruudaha Sharciga

Sharciga Aqoonta Luqada Ingiriiska (ELPA)

(Xeerka Guurtida 462-1981; Qodobka 24aad ee Cinwaanka 22, xeerka dib loo saxey ee Colorado)

Baaqa Sharci Dejinta

Golaha guud wuxuu halkan ku helayaa, go'aaminayaa, wuxuuna caddeeyaa inay jiraan tiro aad u tiro badan oo ardayda gobolkaan ah oo kartidooda waxbarasho ay si aad ah u xaddidan tahay sababta oo ah luqad aan ahayn Ingiriisiga ayaa ah habka ugu weyn ee ay ku wada xiriiraan. Golaha guud wuxuu garwaaqsaday baahida loo qabo in la bixiyo barnaamijyo ku-meel-gaar ah oo lagu wanaajinayo xirfadaha luqadda Ingiriisiga ee ardayda. Ujeeddada qoraalkan ayaa ah in la bixiyo samaynta barnaamijka aqoonta luqadda Ingiriisiga ee iskuulada dadweynaha iyo in loo bixiyo qaybinta moneys dhowr degmo dugsiyeedka si looga caawiyo carqaladeynta kharashaadka barnaamijyada noocaas ah.

(Qaybta 22-24-105. Wuxuu cadaynayaa awoodaha Degmada iyo waajibaadkooda sida soo socota)

Waa waajibaadka degmadu inay:

- Aqoonsiga, iyada oo loo marayo fiirsashada iyo talooyinka waalidiinta, macallimiinta, ama shakhsiyaadka kale ee ardayda afkooda ugu badan laga yaabo inayna ahayn Ingiriis;
- Qiimee ardayda noocaas ah, adoo adeegsanaya aalado iyo farsamooyin ay wasaaraddu oggolaatay, si loo go'aamiyo haddii luqadooda ugu weyn aysan ahayn Ingiriis;
- U xaqiiji waaxda ardayda degmada ee luqadooda ugu badan aysan aheyn Ingiriis;
- Maareyn oo u bixi barnaamijyo ardayda aan afkooda hooyo aheyn Ingiriis.

Ardayga uusan afkiisa ingiriisida aheyn Ingiriisiga waxaa lagu qeexaa inuu yahay iskuul dowladeed oo waxbarashadiisa waxbarashadiisu daciif tahay asaga / ayada oo aan awood u laheyn inuu sifiican u fahmo ama u hadlo Afka Ingiriiska. Aqoonta luqadda Ingiriisiga waxaa go'aamiya degmo dugsiyeedkiisa degmada iyadoo la adeegsanayo aaladda iyo imtixaannada ay waaxdu ansixisay. Ardayga noocan oo kale ah wuxuu lahaan karaa mid ama in ka badan astaamaha soo socda waana la tixgelin doonaa:

- Ardayga ku hadla luuqad aan Ingiriis ahayn oo aan fahmin ama ku hadlin Ingiriisiga
ama
- Arday fahmaya ama ku hadla xoogaa Ingiriis ah, laakiin fahamka ugu weyn ama hadalkiisu yahay luqad aan ahayn Ingiriisiga
ama
- Ardayga fahmaya ama ku hadla Ingiriisiga iyo hal ama in ka badan oo luqado kale ah oo afkiisa ugu adag ay adag tahay in la go'aamiyo, haddii horumarka luqadda Ingiriisiga ardayga uu yahay:
  1. Degmada ama ka hooseeya ama celcelis u dhigma imtixaan heer qaran ah
ama
  2. Ka hooseeya heerka imtixaanka aqoonta Ingiriisiga ee la aqbali karo oo ay waaxdu ansixisay .

Shuruudaha Sharciga

Sharci dejinta federaaliga ah ee ku saabsan Waajibaadka Degmada Si loogu adeego ardayda Xaddidan ee Ingiriisiga ah oo Xaddidan (LEP)

The current Office for Civil Rights (OCR) Policy on the District's Obligation toward LEP students is based on the following federal laws and court decisions:

1964	Title VI of the Civil Rights Act
1968	Bilingual Education Act
1970	May 25 th Memorandum
1974	Lau v. Nichols U.S. Supreme Court decision
1974	Equal Education Opportunities Act
1978	Education Amendments
1981	Casteneda v. Pickard 5 th Circuit Decision
1985	OCR: Title VI Language Minority Compliance Procedures
1991	OCR Policy Update

1964 Cinwaanka VI ee Sharciga Xuquuqda Madaniga

Wuxuu mamnuucayaa takoorista ku saleysan jinsi, midab, ama asal qaran. Degmooyinku waa inay u fidiyaan ardayda fursad u siisa helitaan waxbarasho iyo fursado loo siman yahay ardayda laga tirada badan yahay. Gaaritaanku waa inuu noqdaa mid macno leh. Tani waxay u fidisay barnaamijyo luqadeed oo ka duwan. Dugsiyadu ma xaddidi karaan raaxada qofku u leeyahay faa'iidooyin ama mudnaan ay dadka kale ka helaan. Dugsiyadu ma bixin karaan adeegyo, kaalmada maaliyadeed, ama dheefaha kale ee ka duwan ama waxay ku bixin karaan qaab ka duwan..

1968 Xeerka waxbarashada ee labada-luqadood

. Sharciga Waxbarashada Laba-luqadlaha ah wuxuu ahaa aqoonsigii ugu horreeyay ee federaal ah ee ah in xaddidan awoodda ardayda ku hadasha af Ingiriisiga ay leeyihiin baahiyo waxbarasho oo gaar ah. Danaha fursadaha waxbarasho ee loo siman yahay, barnaamijyada laba-luqadeedlaha ah waa in ay federaal ahaan lagu maalgeliyo.

1970 May 25^{keeda} Xusuus Qor

Caddaynta Sharciga Xuquuqda Madaniga ee Cinwaanka VI ee 1964. Bishii Meey 25, 1970, Waaxda Caafimaadka, Waxbarashada, iyo Daryeelka ayaa soo saartay qoraal ku saabsan waxbarashada xaddidan awoodda luqadda Ingiriisiga ee carruurta. Qoraalku wuxuu ku wargeliyay degmooyinka dugsiga inay qaadaan talaabooyin wax ku ool ah oo lagu saxayo qaladaadka luqadda Ingiriisiga ee carruurta oo dhaaftay bixinta isla buugaagta iyo macallimiinta ardayda oo dhan. Isku waxbarasho isku mid ma aha waxbarasho loo wada siman yahay. Waa inaanay dhigin ardayda fasalada loogu talo galay inay maskax ahaan dib uga noqdaan sababta oo ah Ingiriisiga ma yaqaanaan, uma diidaan inay u galaan koorsooyinka diyaarinta kuliyaada, ama kuma dhigaan nidaamka raac raac dhamaadka. Ugu dambayntiina, degmo dugsiyeedyadu waxay mas'uul ka yihiin inay si ku filan ugu wargaliyaan waalidiinta luqadaha aan Ingiriisiga ahayn oo ku saabsan nashaadaadka dugsiga (oo loogu yeero dareenka waalidiinta kale) si ay u fahmaan oo ay u wadaagaan marin isku mid ah iyo fursado kaqeybgal. Dugsiyadu waa inay ka caawiyaan ardayda sidii ay uga gudbi lahaayeen carqaladaha xagga luqadda iyo in loo fidiyo fursado ay uga qeybqaataan si macno leh. Su'aasha ah baahida barnaamij kale ayaa lagu xaliyaa go'aaminta

Shuruudaha Sharciga

haddii ardayda laga tirada badan yahay luuqadooda ay awood u leeyihiin inay si wax ku ool ah uga qeybqaataan barnaamijka barida caadiga ah. Markay jiraan, degmadu waa inay siisaa barnaamij luqadeed kale. Degmooyinka waa in ay hubiyaan in barnaamijka loogu talagalay in lagu hubiyo ka qeybgalka wax ku oolka ah ee ardayda laga tirada badan yahay ee luuqadda. Talaabooyin waa in la qaadaa si loo hubiyo in barnaamijyada dhawaaqa iyo habboon ay jiraan. Waxaa la rajeynayaa in barnaamij dhawaaq ah uu ku jiri doono dayactirka macquulka ah ee macquulka ah oo dhameystiran ee la xiriira hirgelinta iyo horumarka ardayda ku dhaqaaqeysa. Ardayda looma saari karo ka qaybgalka wax ku oolka ah ee dugsiya sababtoo ah karti la'aanta hadalka iyo fahmida luqadda tilmaanta. .

1974 Lau v. Nichols Go'aanka Maxkamada Saree e Ameerika

Sanadkii 1974, Maxkamada Sare ee Mareykanka ee dacwadda Lau v. Nichols waxay xukuntay dacwad ficil oo heer caalami ah oo loo geysanayo Degmada San Francisco ee Degmadda iyadoo waalidiinta ay ku andacoonayaan in 1,800 oo arday oo Shiinees ah loo diidey inay helaan waxbarasho isku mid ah sababtoo ah aqoontooda Ingiriisiga oo xaddidan. Garsoore William O. Douglas wuxuu qoray in maadaama ardaydu yaqaanaan Ingiriis ama yaraayeen, laga soo qaaday wax kasta oo macno leh. Maxkamadda Sare waxay go'aansatay inaysan ku filnayn degmooyinka degmooyinka inay bixiyaan isla macallimiin iyo buugaag loogu talagalay ardayda laga tirada badan yahay luqadda laakiin waxay ahayd inay bixiyaan caawinaad gaar ah Ingiriisiga si ardayda xadidan ee Ingiriisiga aqoon u leh (LEP) ay qayb libaax leh uga qaataan nidaamka waxbarashada. Maxkamadu waxay amartay qorshe Lau loogu talagalay degmooyinka iskuullada leh oo leh 20 ama in ka badan oo ah ardayda aqoonta u leh luuqadaha laga tirada badan yahay. Dugsiyadu waa inay qaadaan tillaabooyin wax ku ool ah si looga gudbo caqabadaha waxbarasho ee carqaladeynaya ka-qeybgal siman ee barnaamijka waxbarashada..

1978 Wax ka-bedalka Waxbarashada

Wax-ka-bedalka Waxbarashada ee 1978 wuxuu ballaariyey xaq-u-yeelashada barnaamijyada laba-luqadlaha ah kuwa ahaa ardayda ah kuhadalka luqadda Ingiriisiga ee xadidan kuwa leh aqoonta Ingiriisiga oo xaddidan. Ereygan waxaa loola jeedaa ardayda leh dhib ku filan xagga hadalka, fahamka, akhrinta, ama qorista luqadda Ingiriisiga si loo diido shakhsiyaadkaas fursad ay si guul leh wax ugu bartaan fasallada halkaasoo afku ku qoran yahay Ingiriisiga (Sharciga Dadweynaha 95-561)..

1981 Casteneda v. Pickard 5^{aad} ee Go'aanka Maxkamada

Go'aankaan Raymondville, Texas, wuxuu cadeeyay in iskuuladu qasab ku ahaadaan barnaamij ardayda LEP ayna ku saleysan tahay aasaas sharci ah. Barnaamijka waa in la hirgaliya oo aan lagu qorin warqad oo keliya. Barnaamijka waa in la qiimeeyaa si loo arko haddii uu u shaqeynayo oo loo waafajiyey si ku habboon..

1991 Xafiiska Ququuqda Madaniga ah (OCR) Nidaamka: Qaabka loo Yaqaan 'Sedex' Castaneda

Awooda Habka Waxbarasho

Waa horudhac degmo kasta inay doorto qaab waxbarasho oo gaar ah oo ay ku buuxiso baahiyaha gaarka ah ee bartayaasha Ingiriisiga ah (EL) ee gaarka ah. Degmadu waxay adeegsan kartaa qaab kasta oo waxbarasho oo la aqoonsaday

Shuruudaha Sharciga

sida codadka qaar ka mid ah khubarada gudaha, ama qaab loo aqoonsaday istiraatiijiyad waxbarasho oo sharci ah.

Iyada oo aan loo eegin qaabka waxbarashadda ee ay degmadu doorato, marka la qiimeynayo u hoggaansanaanta cinwaanka Cinwaanka VI laba jibaaritaan ayaa lagu dabaqayaa: (1) in qaabku yahay mid loogu talagalay koritaanka luqadda Ingiriisiga; iyo (2) in qaabku yahay mid siinaya macno leh ka-qaybgalayaasha bartayaasha Ingiriisiga (ELs) barnaamijka waxbarashadda degmada. Xafiiska Xuquuqda Madaniga (OCR) wuxuu ku dhiirigelinayaa degmooyinka inay horumariyaan yoolalka barnaamijkooda gaarka ah. Haddii ujeedooyinka noocan ah si rasmi ah loo horumariyey iyo in kale, OCR waxay u baahan tahay barnaamijka inuu buuxiyo shuruudaha laba-laabadka ah ee Cinwaanka VI.

Hirgelinta Hufan: Shuruudaha shaqaaleynta, shuruudaha bixitaanka, iyo marin u helka barnaamijyada sida Hibbada iyo Kartida iyo Waxbarashada Khaaska ah

Marka degmo ay doorato qaab waxbarasho, waxay u baahan tahay inay siiso kheyraadka lagama maarmaanka u ah hirgelinta barnaamijka. Kala duwanaanshaha barnaamijyada ay hirgaliso degmadu waxay u kala duwanaan kartaa sida dadka ku shaqeeya degmooyinkaas.

Qiimaynta Barnaamijka

Marka degmo ay doorato qaab waxbarasho, waxay u baahan tahay inay siiso kheyraadka lagama maarmaanka u ah hirgelinta barnaamijka. Kala duwanaanshaha barnaamijyada ay hirgaliso degmadu waxay u kala duwanaan kartaa sida dadka ku shaqeeya degmooyinkaas.

- Barnaamijku ma shaqeynayaa?
- Miyey ELs helayaan aqoonta Ingiriisiga taas oo u oggolaan doonta iyaga inay si macno leh uga qaybgalaan barnaamijka waxbarashada degmada?

Tirakoobka - 2018

"Dhamaanteen waa inaan ogaano in kala duwanaanta ay u horseedayso dhul hodan ah, waana inaan fahamnaa in dhammaan taxanaha sheybaarka loo yaqaan 'tapestry' ay yihiin kuwo isku qiimo ah iyadoon loo eegayn midabkooda."

~Maya Angelou

Tirada guud ee Ardayda: 55,699

Total barata Ingiriiska (EL): 6,053 10.87% wadarta dadka

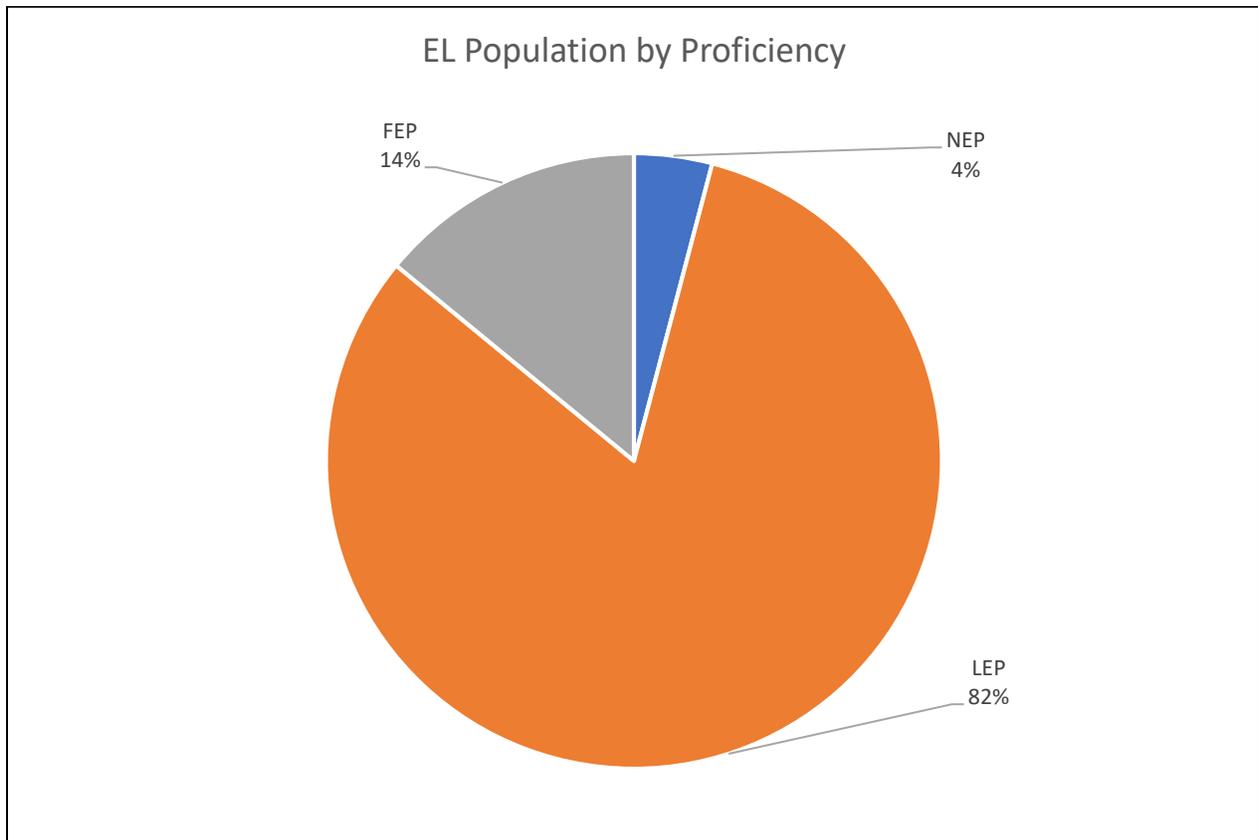
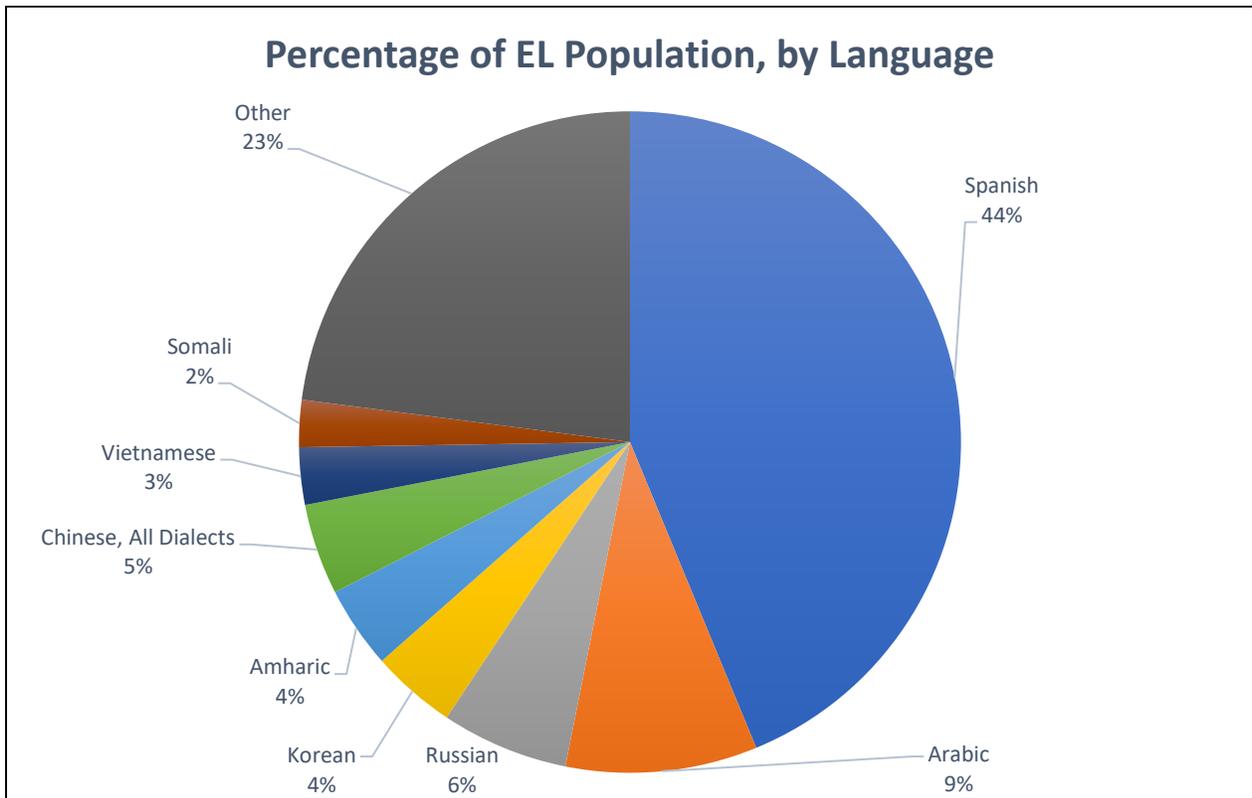
	ELL	% Dadka leh ELL	Lahayn ELL	% Non-ELL
Cunto bilaash& qimmo dhimis	4,003	66.13%	12,622	25.42%
Leh hibada & fahamka	13	.21%	4,166	8.39%
Soogalootiga	10	.165%	3	.006%
Waxbarashada khaaska ah	807	13.33%	6,022	12.13%
Fahmin af ingiriiska (NEP)	258	4.26%		
Wax yar fahma ingiriiska (LEP)	4,578	75.63%		
Si fiican u fahma ingiriiska (FEP)	1,217	20.10%		

Luqadaha lagaga hadlo dugsiyada degmada Cherry Creek

English	41,802	75.05%
Spanish	5,392	9.68%
Arabic	970	1.74%
Russian	887	1.59%
Korean	791	1.42%
Amharic	624	1.12%
Chinese, Mandarin	551	0.99%
Vietnamese	473	0.85%
Hindi	288	0.52%
Kuwa ka	3,921	7.04%

Tirakoobka - 2018

Aqoonsiga Bartayaasha Ingiriiska

“Annagu ma nihin waxa aannu nahay, oo annaguna midkeenna midka kale ula macaamilayno ama isku qiimeyn mayno sida oo kale, laakiin waxaan ugu awoodnaa inaan noqon karno.”

~Henry David Thoreau

Aqoonsiga Bilowga ah

Arday kasta oo ku hadla, fahma, akhriya, ama / ama qoro luqad aan aheyn Ingiriisiga waxaa loo qiimeyn doonaa aqoonta Ingiriisiga markii la iska diiwaangelinayo Iskuullada Degmada Cher Creek.

Aqoosiga Dambe

Haddii arday hada ku jira Iskuullada cher Creek uusan helin taageerada luqadda Ingiriisiga oo uu muujiyo baahi loo qabo taageero noocaas ah sababtuna tahay aqoon xaddidan oo laga qabo mid ama in ka badan afarta qaybood ee luqadda, isaga ama iyada waa la qiimeyn karaa si loo go'aamiyo haddii taageerada EL ay habboon tahay iyo faa'iido lahaan lahaa. Codsiga qiimaynta aqoonta Ingiriisiga waxaa codsan kara waalid, aqoonyahan guud, ama xubin kale oo ka tirsan shaqaalaha iskuulka oo garanaya una shaqeeya ardayga. Kaddib marka codsi loo gudbiyo khabiiirka ELS, ardayga waxaa lagu qiimeyn doonaa qiimeyn loogu talagalay in lagu cabbiro aqoonta Ingiriisiga.

Aqoonsiga Bartayaasha Ingiriiska

Shaxda socodka

Kuma: Waalidka ama Masuu'lka

Maxuu: Diiwaan galinta ardayga cusub ee barta ingiriiska buuxinta foomka loo yaqaano mararka qaarkood sahanka luqada guriga
Taas oo looga baahanyahy ardayga dhigta degmada dugsiyada **(Lifaaga A)**

Xagee: Xafiiska Diiwaan galinta Degmada

Goorma: Ka hor maalinta ugu horeysa ee ardayga bilaabo dugsiga cherry creek

Kuma: ardayda baratay luqad kale

Maxuu: waxaa la siiyaa baarista meeleyaha luqadda Ingiriisiga ee gobolka si loo go'aamiyo heerka aqoontooda Ingiriisiga.

Xagee: Imaanshaha Dugsiga

Goorma: Labo asbuuc marka la diiwangaliyo
AMA
30 Bari dhexdood marka la qoro
Hadii la qoro 1st 2aad ee asbuuca

Kuma: Taakuleeya barashada luqada ingriiska (ELS)

Maxuu: Sameeya daraasad lagu ogaado waxbarashada ardayga

Xagee: Imaanshaha Dugsiga

Goorma: Labo asbuuc marka la diiwangaliyo
AMA
30 Bari dhexdood marka la qoro
Hadii la qoro 1st 2aad ee asbuuca

Kuma: Waalidka ama masuu'lka ardayga la qiimeeyay

Maxuu: Helay warqad ku qoran luqadooda timaamaysa aqoonta luqada ee ardayga
Ingriiska lagulana taliyey barnaamijka lagu caawiyo ilmaha

Xagee: Guriga, dugsiga ardayga ama kulanka waalidka

Goorma: Marka la oogaado habka ugu haboon ee ardayga lagu cabiri karo

Kuma: Waalidka ama masuu'lka ardayga cusub ee La caamadeeyay EL

Maxuu: Saxiixa diidmada foomka ELS *

Xagee: La kumay takhasusaha ELSka ama baraha, Wabarashada guud, iyo maamulaha

Goorma: Sanadkiiba mar markii horumarka adrayga
La kor meeray ELStana lagula taliyay

* CCSD waxay haysaa mas'uuliyadda bixinta horumarka luqadda Ingiriisiga iyo waxyaabaha la heli karo ee ELL-yadaan

Kuma: kuwa cusub ee la iclaamiyay inay yihiin Bartayaaska luqada ee (EL)

Maxuu: Hela taageerada ELSka

Xagee: Imaanshaha Dugsiga

Goorma: Waqtiga caadiga ah ee dugsiga

Qiimaynta Bartayaasha Ingiriiska

““Heer sare ayaa ah natiijada ka soo baxda ee marwalba isku dayay inay wax fiican qabtaan.”.”

~Pat Riley

Go'aaminta taageerada habboon ee loogu talagalay bartayaasha Ingiriisiga (EL) waxay ku saleysan tahay natiijooyinka qiimeynta badan. Falanqaynta qiimeynta saxda ah ee heerarka aqoonta Ingiriisiga iyo luqadda Ingiriisiga waxay sheegaysaa qaabeynta tilmaamaha ku habboon isla markaana ku loolamaya EL.

Xogta 'EL' waa la falanqayn doonaa iyada oo qayb ka ah himilooyinka hagaajinta dugsiga iyo rajooyinka. Macallimiinta fasalka, macallimiin ku taqasusay Afka Ingiriisiga (ELS), macallimiinta maadada nuxurka leh iyo tababarayaasha hagitaanka ayaa si wada jir ah dib-u-eegis ugu sameyn doona ilaha macluumaadka rasmiga ah iyo kuwa aan rasmiga ahayn si ay u farsameeyaan una hirgeliyaan tilmaamo wax ku ool ah dhammaan ardayda dhismahooda ku jira.

Qiimaynta

Xisaabta qiimeynta ee bogga 16aad waxay matalaysaa qiimeyn balaaran oo baaxad leh oo ka badan kan ka caawin kara baarista baahiyaha waxbarida ee ELs, la socoshada horumarkooda waqti ka dib, iyo qiimeynta kobcinta luqadeed ee sanadlaha iyo waxbarashadooda. Caawinaad muuqaalkan dhameystiran ee isku xirka tilmaanta iyo natiijooyinka qiimeynta gaarka ah ee “ELs” iyo waxay gacan ka geysaneysaa qiimeynta horumarka degmada ee ku wajahan sidii loo gaarey Ujeedooyinka Cabbirka Cabbirka Qiyaasta ee Sannadlaha ah (AMAOs).

Macallimiinta fasalka, khabarada ELS iyo maamulayaasha dhismaha waxay u adeegsan doonaan xogta laga helo qiimeynta ku saleysan heerka gobolka Colorado iyo natiijooyinka liiska Ingiriisiga ee socda (ELD) ee liiska hubinta markay la shaqeynayaan ardayda iyo eegaan koritaanka. Degmadu waxay bixin doontaa tabobarasho iyo taageero adeegsiga xogta. Su'aalaha la qaddariyo waxaa ka mid ah: Ardaygu miyuu la kulmay bartilmaameedka koritaanka, sida lagu qeexay bartilmaameedka AMAO ee gobolka? Ardaygu miyuu ku sii jeedaa xagga aqoonta (isagoo hela ugu yaraan hal heer sanad dugsiyeed kasta)?

Korjoogteynta Horumarka

Iskuullada degmada Cher Creek sanad walba waxay isticmaashaa cadeymo (BOE) si ay u qiimeeyaan ardayda si loo go'aamiyo aqoonta luuqada Ingiriisiga ee dhageysiga, hadalka, aqrinta, qoraalka, iyo fahamka guud.

Shaxda BOE (**Lifaaqa B**) wuxuu sharxayaa qaybaha loo baahan yahay iyo ikhtiyaariga ah ee 'BOE' si loogu kormeero horumarka ELs. Tallaabooyinkan waa in loo adeegsadaa ardayda inta ay ku jiraan waayo-aragnimadooda waxbarasho ee ELS.

Qiimaynta Bartayaasha Ingiriiska

Jiritaanka caddeymaha (BOE) waxaa lagu diiwaan geliyay diiwaanka degmada waxaana kujira macluumaad ilo badan sida:

Test Imtixaanka Xirfada Aasaasiga ah ee Sannadlaha ah (oo looga baahan yahay dhammaan ardayda aqoontooda Ingiriisiga xaddidan)

- Assess Qiimaynta halbeegga sannadlaha ah
- Tests Imtixaanno guul gaar ah oo rasmi ah ama mid aan rasmi ahayn
- Tests Baaritaannada ogaanshaha
- Liistada liiska kobaca ama guusha
- Indha indheynta ayaa lagu diiwaangeliyay diiwaannada qarsoon iyo faylalka
- Samples Muunado luqadeed, sahamin, iyo imtixaanno luqadeed
- Waalid, macalin, ama su'aalo weydiin arday
- Fol Diiwaanada waxqabadka ardayga
- Diiwaaninta ama joornaalada

WIDA Ku Hadlida iyo Qorista Qoraallada

Degmadu waxay isticmaashaa WIDA ku hadlida iyo qorista kutubta kaas oo bixiya hab lagu ilaaliyo hormarka bartaha Ingiriiska (EL's) ee dhanka aqoonta ee aagaga luqadeed ee hadalka iyo qoraalka. Qalabkan la socodka ah waxay caawinayaan labadaba baraha guud iyo khabiirada taakuleynta luqadda Ingiriisiga (ELS) maadaama ay iskaashadaan oo ay u qaabeeyaan sida ugu wanaagsan ee wax loo dhigo EL.

Qiimaynta Bartayaasha Ingiriiska

Xisaabta qiimaynta - Hadalka, Maqalka, Akhriska, Qoraalka

Imtixaan	Ujeedo	Nooca	Marka la cabiray	Cabiraada luqada ingiriiska maxa la qiyaasay?
Cabiraada aqoonta	Maqalka, Hadalka, Akhriska, Qoralk,	Soo koobid	January	Maqalka, Hadalka, Akhriska, Qoralk
Qiimaynta Heerka Fasalka, iReady, ama Qiimaynta Heerka Akhriska ee Madaxa Bannaan (IRLA)	Xirfadaha Akhrinta Ingiriisiga Fasalada K-5	Baadhitaan ka iyo kormeerka horumarka	Saddex jeer sanadkii	Akhriska
Tijaabada Awood la'aanta Afka-Naglieri (NNAT)	Awoodda hadal la'aanta Fasalka 3aad	Cilad-sheegis	Dayr	
Cabbirka Colorado ee Guusha Tacliinta (CMAS)	Akhriska, Qorista, Xisaabta (3-10) Sayniska (5, 8, 10)	Soo koobid	Guga	Akhriska, Qorista
WIDA-Baaraha Imtixaanka Meelaynta (W-APT) ee Xanaanada	Meelaynta Waxbarida (K-12)	Qaab	30 maalmood gudahood laga bilaabo isdiiwaangalinta degmada ama 2 usbuuc kadib Oktoobar 1, ee loogu talagalay ardayda leh guri ama luqad aasaasi ah oo aan ahayn Ingiriisiga	Hadalka, Dhageysiga, Akhriska, Qorista

Dib u habaynta Barteyaasha Ingiriiska

“Guushu waa safar, ee ma aha meel la gaaro”

~Ben Sweetland

Degmo Dugsiyeedka cher Creek waxay dejisay shuruudaha ka bixida ujeedada si loo hubiyo in Barteyaasha Ingiriiska

(ELs) waxay la kulmayaan heerar sare oo la mid ah kuwa ay isku fac yihiin ka hor inta aan dib loo aqrin ama laga bixin barnaamijka taageeradooda luqadda Ingiriisiga (ELS). Qaabka go'aan qaadashada iskaashiga ah ayaa loo isticmaalaa si loo go'aamiyo haddii ardaygu buuxiyo shuruudahan oo diyaar u yahay in dib loogu soo celiyo heerka kormeerka oo uusan mar dambe helin taageerada ELS toos ah.

Geedi socodka:

- La socodka horumarka ayaa muujinaya in “EL” ay si joogto ah u muujiso:
  - Prof Aqoonta luqadda Ingiriisiga ee afarta degmo: hadalka, dhageysiga, akhrinta, iyo qoraalka
  - Prof Aqoonta akadeemiga ah ee Farshaxanka Luuqadda, Sayniska, Cilmiga Bulshada, Xisaabta iyo Luqadda Waxbaridda
- Iyada oo lala kaashanayo macallimiinta maadada, waalidiinta / mas'uuliyiinta, iyo ardayga, khabiirka ELS
  - Pi Waxay soo ururisaa macluumaad ka socda qiimeynno macquul ah oo la isku halleyn karo iyo indha indheeyayaal dokumentiyo loo sameeyay si loo abuur xubin caddeyn ah si loo go'aamiyo haddii dib-u-habeyn lagu sameeyo aqoonta Ingiriisiga xaddidan (LEP) iyo in si ku haboon looga yaqaan Ingiriisiga (FEP).
  - Ents Diiwaangeliyaa macluumaadka ku dhex jira jirka caddeynta (BOE) ee ku jira diiwaanka degmada
  - Wuxuu kormeeraa horumarka ardayga muddo labo sano ah si loo go'aamiyo inuu ku guuleysto barnaamijka waxbarashada guud
  - Si rasmi ah ayuu ardayga uga saaraa barnaamijka ka dib marka isaga ama iyada ay muujiyaan guul waxbarasho iyo luuqadeed inta lagu gudajiro labo sano oo xiriir ah oo kormeer ah.
- Iskuulada waxaa ku waajib ah inay bixiyaan caawimaad kasta oo lagama maarmaanka u ah xallinta cilado waxbarasho oo laga yaabo inay ku dhacday maadooyinka kale inta ardaygu diirada saaray barashada Ingiriisiga.

Dib-u-habeyn iyo Bixitaan ee Barteyaasha Ingiriisiga ee Gaarka ah

Go'aanka dib-u-habeeynta ardayga helay Waxbarashada Gaarka ah iyo ELS waxaa sameeya xubnaha barnaamijka Barnaamijka Shakhsiga ah (IEP) (barayaasha guud iyo guud, khabiirka ELS, waalidiinta iyo ardayga) iyo sidoo kale shaqsiyaad kale oo aqoon u leh EL iyo waxqabadkiisa. Haddii naafanimada ardaygu faragalin ku sameeyo awoodeeda / buuxinta shuruudaha dib-u-habeeynta / ka bixida ELS, kooxda waxay ku kulmidoontaa oo ay dukumiinti ku qori doontaa xogta ardayga qaab caddeyn ah (BOE) si loo horumariyo taageerooyinka barnaamijyada ku haboon ee ku saleysan baahida ardayga shaqsiyanka ah. 'BOE' waxaa ka mid noqon kara: IEP ga ardayga, Jawaabta ka hortaga faragalinta (Rtl) iyo natiijooyinka ACCESS.

Nooca Barnaamijka

Himilada Taageerada Luqadda Ingiriisiga

1) Si loo siiyo bartayaasha dhaqan ahaan iyo luuqad ahaan kala jaad ah oo leh sinnaan loo helo fursadaha barashada wadajirka ah ee dardar gelinaya barashada Ingiriisiga bulshada iyo tacliinta, siinta helitaan macno leh nuxurka heerka fasalka iyo kordhinta guulaha guud ee la marayo iskaashiga iyo waxbarista.

Qaabka barnaamijkeena ee dugsi hoose, dhexe, iyo dugsi sareba wuxuu ku saleysan yahay bayaanka aragtida kore. Sidaa darteed, heer kasta oo bartayaasha Ingiriisiga:

- 1) Helaan taageero luqadeed oo koritaanka Ingiriisiga bulshada & barida iyo xisaabta, sayniska, cilmiga bulshada, iyo farshaxanka luqadda.
- 2) Inuu galaangal u yeesho heerka fasalka ka kooban sida ay go'aamisay heerarka gobolka

Dugsiga Hoose

Barteyaasha Ingiriisiga waxay helayaan tilmaamo maadooyinka maadooyinka aasaasiga ah (xisaabta, sayniska, cilmiga bulshada, iyo farshaxanka luqadda). Bartayaasha Ingiriisiga waxaa lagu taageeraa horumarkooda luqadda Ingiriisiga ah iyada oo loo marayo is-barasho. Fasalka wada-barashada, waxaa jira bare guud iyo khabiir ku tababaran horumarinta luqadda Ingiriisiga.

Dugsiga dhexe

Barteyaasha Ingiriisiga waxay helaan tilmaamaha fasalada asaasiga ah (xisaabta, sayniska, cilmiga bulshada, iyo farshaxanka luqadda). Fasalka wada-barashada, waxaa jira bare guud iyo khabiir ku tababaran horumarinta luqadda Ingiriisiga. Bartayaasha Ingiriisiga waxaa lagu taageeraa horumarkooda luqadda Ingiriisiga iyadoo loo marayo xiisado taageero loogu talagalay ardayda ku cusub dalka / NEP iyo sidoo kale isku-dhigista.

Dugsi sare

Barteyaasha Ingiriisiga waxay helaan tilmaamaha fasalada asaasiga ah (xisaabta, sayniska, cilmiga bulshada, iyo farshaxanka luqadda). Fasalka wada-barashada, waxaa jira bare guud iyo khabiir ku tababaran horumarinta luqadda Ingiriisiga. Barteyaasha Ingiriisiga waxaa lagu taageeraa horumarkooda luqadda Ingiriisiga iyadoo loo marayo fasallo taageero loogu talagalay ardayda ku cusub dalka / NEP iyo sidoo kale isku-dhigista.

Tababbarka iyo Xeeladaha Waxbarista

"Markay ardaydu bartaan habka aad wax u baratid, bar habka ay wax u bartaan."

- **Mary Ann Christison**

Si loo fuliyo himilada degmada waa inaan hubinaa in dhammaan macallimiintu leeyihiin aqoon iyo xirfado ay ku bartaan ardayda hadda jirta iyo mustaqbalka ee ku noolaan doona kuna shaqeyn doona dhaqaalaha adduunka. Taasi waxay ku baaqeysaa tilmaamid diiradda saareysa u diyaarinta ardayda qarniga 21-aad iyo wixii ka dambeeya. Degmo ahaan, waxaa naga go'an inaan siino dhammaan macallimiinta aaladda ay ugu baahan yihiin inay si wax ku ool ah ula shaqeeyaan arday kasta si cunug kastaa u gaaro kartidiisa / kartideeda.

Qaab-dhismeedka Waxbarida ee cherry Creek waa wareegga leh afar qaybood oo muhiim ah: qorshe, baro, la soco, iyo hagaajinta. In kasta oo qaybahaani ay isugu jiraan illaa heer, qaab-dhismeedku wuxuu sharraxayaa fikradaha muhiimka ah ee midba midka kale gooni u leeyahay wuxuuna ku xirayaa qaybaha gaarka ah ee Diiwaanka Korjoogteynta Macallinka ee Cher Creek.

Ujeeddada Qaab-dhismeedka

Qaab-dhismeedka Waxbarida ee Iskuullada Degmada cher Creek wuxuu salka ku hayaa mabaadi'da waxqabadka fasalka, jawiga, iyo ururka cilmi baaristu muujisay inay yihiin hababka ugu wax ku oolka badan ee kordhinta guusha ardayda.

- Marka loo eego cilmi-baarista waxbarashada-dhexe iyo waxbarashada (McREL), urur aan faa'iido-doon ahayn iyo hay'ad cilmi-baaris oo fadhigeedu yahay Denver, Colorado, hal astaamo lagu garto degmooyinka waxbarashada guuleysta waa adeegsiga qaab ballaaran laakiin guud oo loogu talagalay naqshadeynta baridda fasalka iyo qorsheynta waxay bixisaa luuqad guud oo tilmaam ah ama ereybixin ah, waxayna kuu horseedaysaa adeegsiga istiraatiijiyadaha ku saleysan ee cilmi-baarista ku saleysan ee dugsi walba.
- Baarayaasha kale ayaa oggol - iskuullada guuleysta iyo iskuulada degmadu waxay kor uqaadayaan iskuxirka waxbarida ama qaab waxbarasho oo tilmaamaya iyo isku hagaajinta waxa kujira, qalabka, qaababka barida iyo qiimeynta (Newman, Smith, Allensworth, and Bryk, 2001).
- Baarayaasha McREL iyo machadyada kale waxay aqoonsadeen dhowr howlo waxbarid gaar ah oo u horseedaya hanashada ardayda sare (tusaale, Barida Fasalka ee Shaqeysa). Qaab-dhismeedkan ayaa isku daraya dhaqamadaas oo wuxuu ku xirayaa Diiwaanka Korjoogteynta Macallinka ee cherry Creek.
- Isticmaalka qaab guud ee waxbarid guud waxay la jaan qaadayaan natiijooyinka qiimeynta qoto dheer ee ay sameysay Iskuullada Iskuulka Cherry Creek inta lagu gudajiray sanad dugsiyeedka 2006 - 2007. Hawshaasi waxay ku baaqeysaa degmadu inay horumariso isku xirnaan iyo ula kac ulajeeddo ah tilmaanta iyo manhajka.

Tilmaanta wax ku oolka ah ee loogu talagalay "ELs" waxaa ku jira dhammaan waxyaabaha kor lagu soo sheegay:

- Tilmaanta ku saleysan Borotokoolka Ilaalinta ee Ilaalinta Xannaaneynta, oo ay soo saareen Echevarria, Vogt, & Short
- Tilmaanta ku saleysan Tilmaanta Iskaashiga-Waxbaridda: Talooyin wax ku ool ah oo loogu talagalay fududeynta waxbarashada ardayga ee Villa, kun, Nevin
- Buugga Tilmaanta ah ee Naqshadaynta, Dhigidda, iyo Qiimaynta Adeegyada Barteyaasha Ingiriisiga (2016), waxaa laga heli karaa Buugga Tilmaamaha Colorado EL
- Tilmaanta tixgelinta la siinayo ee ku saabsan qaababka, shaqooyinka iyo sifiican ee ku jirta

Tababbarka iyo Xeeladaha Waxbarista

Waxyaabahaas waa in loo qorsheeyaa loona hirgaliyaa cashar la wada-baray:

Tixgali:	Su'aalaha la waydiyo:
Yoolka Barashada	<ul style="list-style-type: none"> • Maxaan rabnaa ardayda inay bartaan? • Maxay yihiin fikradaheena waaweyn iyo su'aalaha muhiimka ah? • Waa maxay luqadda shaqeysa ee loo baahan yahay si loo gaaro bartilmaameedka barashada (xagga hadalka, xukunka iyo heerarka hadalka)?
Falanqaynta xogta	<ul style="list-style-type: none"> • Maxay xogtayadu nooga sheegeysaa ardaydeena? • Maxay yihiin fikradaha / xirfadaha / luqadee ay ardaydeenu si fiican u bartaan iyo waa maxay fikradaha / xirfadaha / luqadaha ay u badan tahay inay ku keenaan si dhib badan? • Dhaqan, qofeed, akhlaaq ama macluumaad kale ayaan haynaa oo ku saabsan ardaydeena soo sheegi doonta waxbaridayada?
Istraatijiyada iyo difaaca	<ul style="list-style-type: none"> • Xeeladeyn tilmaameed ayaa sida ugu fiican u taageeri doonta barashada iyo yoolalka luqadeed? • Xeeladdee ayaa sida ugu wanaagsan wax u bari doonta dhibaatooyinka la aqoonsaday? • Qaab nooc ee ah ayaa loo adeegsanayaa in wax looga qabto baahiyaha ardayda?
Qiimaynta	<ul style="list-style-type: none"> • Sideen ku ogaan karnaa haddii ardaydu ay bartaan bartilmaameedka iyo bartilmaameedka luqadda? • Maxaan samaynaynaa haddii aysan sameyn? sideese u kormeeri karnaa horumarka laga gaadhayo himiladda?
Doorka iyo masuuliyada	<ul style="list-style-type: none"> • Maxay yihiin howlaha gaarka ah ee aan qaban doono kahor, inta lagu gudajiro, iyo casharka kadib?

Manhajka

ELS ma aha manhaj gooni ah. Waa geedi socod ay ardaydu ku bartaan barashada Ingiriisiga (Taageerada Luqadda Ingiriisiga). Khabiiradeena ELS-ka ayaa wax ku baraya fasalka caadiga ah si ay uga caawiyaan ka dhigista waxa la fahmi karo oo ay ku taageerto macallimiinta hubinta in horumarka luqadda ardayda ay u dhacdo isla waqtiga ay baranayaan maadada.

Faragalinta iyo Taageerada

Macallinku waa mid isagu iskiis isaga dhiga horumar aan loo baahnayn .

~Thomas Carruthers

Marka ugu horreysa, kuwa Barteyaalka Af Ingiriisiga (ELs) ee ku yaal Iskuullada cher Creek waxaa la siin doonaa fursad ay ku helaan adeegyo iyo wax-ka-qabadyo fara badan oo ay heli karaan kuwa isku filkooda ah oo ku hadla Ingiriisiga, oo ay ku jiraan Cinwaanka I, Waxbarashada Gaarka ah ama adeegyada Aqoonta Sare iyo adeegyada hibada. Tan waxaa ka mid ah tixgelinta barnaamijyada ay maalgaliso dowladda federaaliga ee ay maalgeliso barnaamijka 'Title I' iyo barnaamijyada waxbarashada gaarka ah iyo sidoo kale barnaamijyada iyo barnaamijyada ay taageerto gobolka iyo degmada ee loogu talagalay ardayda tacliinta horumarsan ama kuwa halgamaya iyadoo loo maraayo qaab dhismeedka wax ka qabashada Faragalinta (Rtl).

Bixinta taageerada luqadda Ingiriisiga (ELS) kama horjoogsan karto ardayga inuu helo wax ka-qabashada loo baahan yahay xagga akhriska, xisaabta, ama luqadda qoran.

Iyada oo aan loo eegin barnaamijka dhexgalka ama qaabka la hirgaliyay, waxaan taageersanahay ka mid noqoshada barnaamijyada balanqaad ee soo socda iyo waxqabadka la xaqiijiyay ee xiritaanka farqiga waxqabadka ee u dhexeeya ELs iyo kuwa ku hadla Ingiriisiga asaliga ah:

- Baadhitaan guud
- La socodka horumarka joogtada ah iyo la xisaabtanka joogtada ah ee koritaanka ardayga
- Hababka tilmaam ee cilmi-baarista ku saleysan dhaqan ahaan iyo luuqad ahaan jawaab ahaan ah, oo ay kujirto, laakiin aan ku xaddidneyn kuwan lagu xusay haggan.
- Wadashaqeynta barayaasha guud, khabiirada ELS, khabiiro kale oo barnaamijka iyo waalidiint

---

Jawaabta Qaab dhismeedka Faragalinta

Cherry Creek, adoo adeegsanaya Qorshaha, Bar, Kormeer, iyo Hagaajinta habka la filayo ee tilmaamaha, shaqaaluhu waxay aqoonsadaan baahiyaha iskuulka, fasalada, kooxda, iyo heerarka shaqsiyadeed si loo hubiyo koboc ku filan xagga aqoonta ardayda oo dhan. Waxqabadka Wax ka qabashada waxay u oggolaaneysaa macallimiinta iyo maamulayaasha inay u isticmaalaan tababarka, khibradda, iyo hibooyinka guud ahaan shaqaalaha iyo wixii ka dambeeya si loo dhiso jaaliyad waxbarasho oo u horseeda ardayda oo dhan dariiqo u diyaarinta kulliyadda iyo shaqada.

- Dugsi kasta gudahiisa, kaabayaal ayaa jiri doona kaasoo u oggolaanaya dhammaan carruurta inay helaan waqti ku habboon oo sinnaan loogu helo wax-ka-qabashada dheeraadka ah. Tan waxaa lagu bixin karaa iyada oo loo marayo meeleynta wax ka qabadyada ku saleysan dugsiya ama iyada oo loo marayo geedi socodka kooxda xalinta dhibaataada
- Kooxda xallinta dhibaataada ama kooxda qorshaynta wax ka qabashada waa inay tixgeliyaan luqadda (luqadaha) ardayga iyo asalka dhaqankooda markii la kulmayo si loo go'aamiyo waxqabadyada ku habboon, iyada oo taageero laga helayo qoyska.
- Si ardayda oo dhami ay u diyaar ahaadaan kulliyada iyo shaqada, waxqabadyada loo doorto ELs-ku saleysan natiijo, adkeyn, iyo in lagu daro manhajka heerka fasalka iyada oo aan loo eegin kobcinta luqadda hooyo ee ardayga, gaaritaanka akhriska iyo guud ahaan kartida aqooneed.

Faragalinta iyo Taageerada

Wax ka qabadyadani waxay bixiyaan isku toos toos ah iyo waqti dheeri ah oo ku saabsan tacliinta ereyada, xirfadaha, iyo aqoonta fikradeed ee lama huraanka u ah helitaanka manhajka heerka fasalka iyo inay la kulmaan heerarka adag ee gobolka iyo inay bixiyaan fursado loo wada siman yahay oo wax lagu barto. Xaaladaha qaarkood, marka ardaygu aanu si ku filan uga jawaabin wax ka qabashada, waxaa laga yaabaa inay ku habbooneyd in la buuxsado intii lagu kordhin lahaa tilmaamaha aasaasiga ah.

Waxbarashada Gaarka ah:

Bartayaasha Af Ingiriisiga (ELs) waxay xaq u leeyihiin adeegyo waxbarasho gaar ah, markay munaasib tahay, oo ay caddeeyeen koox caddayn ah oo ay ka mid noqon karto Jawaabta Wax ka-qabashada Faragalinta (Rtl).

- Waaliddiinta waa la ogeysiin doonaa xuquuqdooda, xuquuqaha ilmaha, hanaanka shaqaalaha, iyo ilaalintooda meeleynta marka la go'aaminayo u qalmanaanta adeegyada Waxbarashada Gaarka ah.
- Markii ardayga loo gudbiyo Waxbarashada Gaarka ah, waaliddiinta waxaa la siin doonaa sababaha u diritaanka waxaana la siinayaa fursad ay kagala hadlaan baahida ilmahooda shaqaalaha iskuulka.
- Dhammaan xiriirka lala yeesho waaliddiinta waxaa lagu qaban doonaa luuqadooda ay doorbidayaan iyo qaabka ay u shaqeeyaan.
- Khabiirka taakuleynta luqadda Ingiriisiga (ELS) wuxuu xubin firfircoon ka noqon doonaa kooxda Barnaamijka Barnaamijka Shakhsiga ah (IEP).
- Tallaabooyin ayaa loo qaadi doonaa si loo falanqeeyo qiimeynta si loo hubiyo inay labadaba yihiin kuwo la isku halleyn karo oo ansax u ah barnaamijka EL ee su'aasha laga qabo.
- Ardaydu waxay sii wadi doonaan qaadashada taageerada Luqadda Ingiriisiga inta ay helayaan adeegyada Waxbarashada Gaarka ah.

Haysashada:

Bartayaalka Ingiriisiga looma hayn doono fasalka kaliya iyadoo lagu saleynayo heerkooda aqoonta Ingiriisiga. Waaxda Waxbarashada Mareykanka, Xafiiska Xuquuqda Madaniga, waxay u aragtaa haynta sidan oo kale inay tahay mid takoorid ah maxaa yeelay ardaydaas waxaa loo hayn doonaa ku-meel-gaadhsiis la'aan Ingiriis hore. Koox ku takhasustay / macallimiinta ayaa ka fikiri kara sii haynta ardayga haddii:

- Ardayga si joogto ah ayaa loo diiwaangeliyay in kabadan hal sano oo waxbarasho
- Ardayga waxaa la siiyay imtixaanka aqoonta luqadda Ingiriisiga (ACCESS)
- Ardaygu wuxuu helaa taageerada ELS
- Wax ka badal ayaa lagu fulinayaa gudbinta casharka, shaqooyinka, shaqada guriga iyo qiimeynta
- Ardaygu wuxuu leeyahay qorshe waxbarasho oo shaqsiyeed si loogu diiwaangeliyo horumarka ardayga iyo isbeddelada fasalka.
- Xeelado kale oo wax lagu kala soocayo ayaa la hirgaliyay

Kooxdani waa inay tixgeliyaan saamaynta togan iyo kuwa xun ee ay ku yeelan karaan ardaygan.

Horumarinta Xirfadeed

Kan raba inuu waxbaro weligiis ma joogsan doono inuu wax barto.. ~John Cotton

Aagga Diiradda	Yoolalka Horumarinta Xirfadeed	Horumarinta Xirfadeed ee Socda	Fursado Dheeraad ah oo Horumarineed
Aqoonsiga / Meelaynta Qurxinta Haysashada	<p>Macallimiinta bartayaasha Ingiriisiga (ELs) (oo ay ku jiraan nuxurka, waxyaabaha guud, iyo khabiirada ELS) waxay:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baro aqoonsiga iyo hanaanka meelaynta loogu talagalay ELs • Faham farqiga udhaxeeya baahiyada luuqada ingiriisiga ee hooyo iyo baahida luuqada ELs • Baro astaamaha ELs ee leh baahiyaha gaarka ah • Fahmaan doorkooda iyo mas'uuliyadooda ku saabsan ardayda loo aqoonsaday inay ku fiicnaanayaan Ingiriisiga (FEP) (Ardayda loo aqoonsaday Monitor 1, Monitor 2, iyo Exited) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dhammaan khubarada Taageerada Luqadda Ingiriisiga (ELS) ku tababaran maareynta qiimeynta ku saleysan heerka Colorado ee Bartayaasha Ingiriisiga • Macallimiinta hibada iyo kartida leh (GT) waxaa lagu tababaray astaamaha kuwa hibada leh ELs iyo falanqaynta xogta si loo aqoonsado bartayaasha Ingiriisiga hibada leh. • Dhammaan khubarada ELS-ku waxay ku tababaran yihiin siyaasada iyo qawaaniinta lagu aqoonsado, meeleeoyo, iyo dib u qaabaynta ELs 	<ul style="list-style-type: none"> • Macallimiinta ELs (oo ay ku jiraan nuxurka, waxyaabaha guud, iyo waxbarashada gaarka ah) waxay fursad u leeyihiin tababar ay ku jiraan aqoonsi, meeleynta, iyo shuruudaha dib u aqrinta • La xiriir oo siiyaan fursado waalidiinta si ay ugala hadlaan siyaasadaha iyo nidaamyada ku saabsan meelaynta ELS iyo dib-u-qallinka
Qiimaynta iyo Cabiraada	<p>Iskuulka cherry ee degmada Creek (CCSD) wuxuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hubinta isku xirnaan la xiriirta hababka qiimeynta ee loogu talagalay bartayaasha Ingiriisiga • Sameeynta qiimeyn guud oo ku saabsan korjoogteynta dhageysiga, hadalka, akhriska, iyo qoraalka • Soo bandhig horumarin xirfadeed oo ku saleysan baahida dhismaha 	<ul style="list-style-type: none"> • Khabiirada "ELS" waxay helayaan kaalmo xagga falanqaynta ardayda iyo barnaamijka qiimaynta heerka qiimeynta iyo sidoo kale xogta ku saabsan isbarbar dhigista wax ku oolka ah ee waxbaridda waxbaridda. • Fursadaha waxbarasho ee xirfadeed ee degmada waxaa bixiya Xafiiska Qiimeynta iyo Qiimeynta ee ku saabsan falanqaynta xogta 	<ul style="list-style-type: none"> • Dhammaan khubarada ELS waxay helayaan horumar xirfadeed oo joogto ah iyo tababar ku saabsan qeybaha hagida ee lagama maarmaanka u ah ELs • Wadahadalka macluumaadka iyo falanqaynta

Horumarinta Xirfadeed

<p>Manhajka iyo Waxbarista</p>	<p>Macallimiinta bartayaasha Ingiriisiga (ELs) (oo ay ku jiraan waxa ku jira, guud ahaan, iyo khabiirada taageerada Luqadda Ingiriisiga (ELS)) ayaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fahmaan tilmaamaha, tilmaamaha, iyo istiraatiijiyadaha daboolaya baahiyaha gaarka ah ee “ELs” Fahamka sida loo isticmaalo tignoolojiyada si kor loogu qaado tilmaamaha loogu talagalay ELs Fahamka aragtida barashada luqadda iyo sida barashada luqadu u saamayso barashada Hayso faham asaasi ah oo ereybixinta guud ee ELS 	<p>Waxaan bixinaa fursado kala duwan oo horumarineed xirfadeed oo lagu taageerayo guusha ardayda iyadoo loo marayo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Isku-duubista: Ka-baxsan Aasaasiga - Fasalka 15 saac ayaa la bixiyaa marar badan sanadkii Khariidadaha Fikirka: Jidka Tababar Fududaynta Aqoonta Daraasadaha casharrada wada-dhigashada ee heerka-dugsiga Bandhigyada shaqaalaha iyo / ama kulamada waaxda Fasallo 3-saac kadib dugsiga ah oo ku saabsan mowduucyada gaarka ah ee “ELs” Tababarida tilmaamaha 	<ul style="list-style-type: none"> Ku fakarka Dariiqa Khariidadaha ee tababarka xirfadeed ee heerka dugsiga Hirgelinta Heerarka Aqoonta Colorado iyo heerarka Aqoonta Luqadda Ingiriisiga ee Colorado Tababbarka ku takhasusay ELS iyo macallimiinta waxbarashada gaarka ah ee dib-u-qaabaynta ardayda xaddidan Ingiriisiga Xaddidan (LEP) ee leh IEP Ogolaanshaha Kala Duwan ee Dhaqan ahaan iyo Luuqadeed iyadoo lala kaashanayo Adams State College, bilowga deyrta 2012 iyo dhammaynta guga 2017. Fasalada loo fidiyo inay ka soo baxaan shuruudaha dib-u-xaqiijinta CDE.
<p>Ku lug lahaanshaha waalidka</p>	<p>Macallimiinta bartayaasha Ingiriisiga (oo ay ku jiraan maadooyinka, waxyaabaha guud, iyo khabiirada ELA) waxay:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fahamka sida loola shaqeeyo wada shaqeynta waalidiinta leh ELs Fahmitaanka ahmiyada dayactirka luqadda hooyo gudaha guriga Wadashaqee waalidiinta (si dhaqan ahaan jawaab u leh) si looga wada hadlo sida ay u taageeri karaan waxbarashada carruurtooda (carruurtooda) guriga <p>Waalidka ardayda barta Ingiriisiga (ELs) waxay:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fahmaan xulashooyinka barnaamijyada waxbarasho ee Ingiriisiga (ELS) ee ubadkooda (carruurtooda) Fahmida aqoonsiga, meelaynta, iyo dib-u-qurxinta dariiqa Ka digtoonow xuquuqdooda iyo waajibbaadkooda waalid ahaan sidii ay u taageeri lahaayeen waxbarashada carruurtooda 	<ul style="list-style-type: none"> Fursado gaar ah oo ku lug lahaansho waalidnimo Fursadaha horumarinta xirfadeed ee degmadu waxay diirada saareen sinnaan iyo tilmaam dhaqan ahaan la xiriira Tababarka maamulaha wuxuu diiradda saarey sinnaanta iyo tilmaam ahaan dhaqan ahaan la xiriira 	<ul style="list-style-type: none"> Horumarinta xirfadeed ee sii socota iyada oo loo marayo tababbarka degmada ee dhammaan shaqaalaha Barnaamijka Xarunta Wax Qorista Qoyska ayaa ku fiday degmada oo dhan. Kobcinta tababarka hadda ee dhammaan shaqaalaha degmada (oo ay ku jiraan maareeyayaasha xafiisyada, amniga, shaqaalaha soo galitaanka, iwm) ee ku saabsan sinnaanta iyo dhaqanka dhaqanka, qiyamka, iyo arrimaha. Movement Dhaqdhaqaaqa arrimaha sinnaanta laga bilaabo wejiga aqoonta ilaa heerka wax qabadka Fahanka guud ee arrimaha sinnaanta dhammaan heerarka degmada

Horumarinta Xirfadeed

"Uma malaynayo in ilbaxnimada ban'aadamka lagu cabiri karo sara dhaa-dheer ee ay dhistaan, laakiin sida ay ula dhaqmaan cimilada iyo aadamaha kale."

-Sun Bear of the Chippewa Tribe

Hadafka Degmada Dugsiyeedka Cher Creek waa in waalidiinta ay dareemaan inay ku xiran yihiin ilmahooda dugsiga iyo inay xiriir wanaagsan la yeeshaan ardayda iyo qoysaska ka soo kala jeeda asallada dhaqamada kala duwan. Ku lug lahaanshaha waalidka ee dugsiga iyo heerka degmada waxaa lagu kobciyaa iyadoo la siinayo waalidiinta macluumaad muhiim ah iyada oo loo marayo geedi socod wadahalal oo wax ku ool ah oo macno leh oo joogto ah.

Wakiilada iskuulku waxay ka jawaabaan welwelka waalidiinta iyagoo siinaya dhowr siyaabood oo lagu dhiirgaliyo ku lug lahaanshaha waalidiinta ee dugsiga. Waa kuwaan tusaalooyin ah sida waalidiinta waalidku ugu lug leeyihiin iskuulada:

- Shuraakada loogu talagalay Ardayda Tacliin ahaan ku guuleysatay (PASS)
- Ururka Waalidka Macallinka ee Bulshada (PTCO)
- Guddiga La Xisaabtanka Dugsiga
- Ku Noqo Habeenkii Dugsiga
- Shirarka Waalidka
- Kooxda Hoggaanka Waalidka

Yoolalka loogu talagalay Kor-u-Qaadka Cimilada Xushmadda iyo Rapport

1. Abuuritaanka iyo qaabeynta fursadaha tababarka si waalidiinta ay u fahmaan waxyaabaha soo socda (Wixii macluumaad dheeri ah, fiiri qaybta Horumarinta Xirfadeed):

- Nidaamyada iskuulka
- Waxbarashada Gaarka ah
- Waxqabadka Waxqabadka (Rtl)
- Taageerada Luqadda Ingiriisiga (ELS)
- Nidaamka Imaanshaha / Edbinta
- Nidaamka Darajaynta
- PowerSchool
- Nidaamka shaqada / shaqada guriga looga shaqeeyo
- Ardayga iyo Waxyaabaha laga Filayo Waalidka
- Tarjumidda buundooyinka qiimeynta ku saleysan Colorado

2. Ku sii wad barnaamijyada-ku-saleysan ee Qoyska ee dugsiga-ku-saleysan.

3. Ku tababaro dhammaan shaqaalaha sida loo sameeyo loona sii wado jaaliyad daryeel leh.

4. Ku ogeysii waalidiinta qoraal turjumaad iyo hadal afka ah.

5. Abuuritaanka iyo naqshadeynta fursadaha shaqaalaha si ay waalidiinta ugala socodsiiyaan geedi socodka waxbarashada ilmahooda.

6. Mar alla markii ay suurta gasho, qoro oo shaqaaleysato shaqaale kuwaas oo matalaya dhaqanka.

Ka qayb galka waalika
Shaxda ka qayb galka waalidka

Waa maxay	Macluumaadka
Waalidnimada - Siyaabaha looga caawiyo waalidiinta aalado kaladuwan si waalidiinta loogu hawlgeliyo waxbarashadda ardaygooda ee la jaan qaadi doonta nidaamka borotokoolka ee dugsiga.	<p>Fasalada waalidnimada ee ay bixiyaan shaqaalaha caafimaadka maskaxda iskuulka.</p> <p>Akademiyada Waalidka</p> <p>Kulamada Ururka Macallinka ee Macallinka (PTCO)</p> <p>Shirarka Waalidka</p> <p>Ku-shuraakowga Shirarka Ardayda Guul-La'aanta ah (PASS)</p>
Isgaarsiinta - Siyaabaha loogu wargaliyo waalidiinta dhacdooyinka dugsiga iyo borotokoolka iyo sidoo kale qaababka waalidiinta loogula xiriiri karo dugsiga.	<p>Isku xidhka - Nidaamka isgaarsiinta degmada</p> <p>Pamphlet School</p> <p>Waraqaha guriga / turjuman (Dukumintiga qaaska ah ee dugsiga ee aan lagu tarjumin heer degmo)</p> <p>Xiriir shaqsiyeed / Turjubaano</p> <p>Wargeysyada / tarjumaadda</p> <p>U qaybi shaqaalaha inay warbixin ka siiyaan waalidiinta luqado kala duwan</p> <p>Buug-gacmeedka waalidiinta</p> <p>Geedka Telefoonka waalidka</p> <p>Habeennada Macluumaadka Waalidka</p>
Taageeridda Dugsiga - Siyaabaha waalidku u caawin karaan dhacdooyinka dugsiga iyo fasalka gudahiisa.	<p>Fursado iskaa wax u qabso ah</p> <p>Lacag aruurinta</p> <p>Shirarka</p> <p>Goleyaasha</p> <p>Fieldtrips</p>

<p>Wax ku barashada guriga - Siyaabaha iskuulku u siin karo fursado waxbarasho waalidiinta si looga caawiyo ardayda guriga.</p>	<p>U dir turjumaadaha shaqada guriga Naadiyada Shaqada Guriga ee waalidiinta Habeenkii Manhajka Waalidka Shabakadda Macluumaadka Waalidka Habeennada Macluumaadka Waalidka Macallin / koox koox fasal fasal ah Shirarka Waalidka</p>
<p>Go'aan qaadashada - Siyaabaha waalidiinta ay ugu lug leeyihiin howlaha go'aan ka gaarista dugsiga</p>	<p>Sahaminta waalidiinta borotokoolka dugsiga</p>
<p>Wadashaqeynta Bulshada - Siyaabaha waalidiinta iyo iskuulku uga qeyb galaan ururada bulshada dugsiga.</p>	<p>Go'aannada lagu gaadho iskaashiga loogu talagalay ardayda waxbarashadda ku guuleysta (PASS), Ururka Macallimiinta Bulshada Macallinka (PTCO) iyo guddiyada la-xisaabtanka</p>

Soogalootiga iyo qoysaska qaxootiga

"Waxaan ku soo koray meel aan u haystay inaan lawada lahayn, laakiin lagu wada jiro. Oo basashu ay basal tahay, yaanyadu yaanyo tahay, saladku salad yahay, oo xoogoo daresin rush ah ama talyaani ah lagu daray. Run ahaantii dhadhan fiican bay lahayd. Qofna jisiyadiisii kama lumin, waxaana u haystay in noloshu sidaas tahay oo ah habka wada noolaashaha baniaadamka."

-Edward James Olmos

Soogalootiga iyo Qaxootiga:

Iskoolka cherry Creek School District (CCSD) wuxuu leeyahay ilo badan oo ay heli karaan shaqaalaha iyo xubnaha bulshada ee ku saabsan taakuleynta iyo adeega dadka soogalootiga ah iyo qoysaska qaxootiga ah. CCSD waxay lashaqeysaa dhowr faa'iido-doon, wakaalado mutadawiciin ah iyo wakaalado dib-u-dejin, ay kujirto, laakiin aan ku xadidneyn:

- Colorado Refugee Services Program (CRSP)
- African Community Center
- Ecumenical Refugee Services
- Jewish Family Services
- Lutheran Family Services
- The Learning Source
- Spring Institute for Intercultural Learning
- Rocky Mountain Survivor Center

Hay'adahani waxay awood u leeyihiin inay marin u helaan oo ay bixiyaan adeegyo ay ka mid yihiin guriyeynta, daryeelka caafimaadka, adeegyada caafimaadka maskaxda, tababbarka shaqa-ka-hor, kaabayaasha cuntada, iyo maareynta kiiska dib-u-dejinta, caawinta sharciga, tarjumidda / tarjumaadda, waxbarashada dadka waaweyn, iyo helitaanka luqadda Ingiriisiga ee qaan-gaarka ah (ELA)) koorsooyin. Shaqaalaha Cher Creek iyo qoysasku waxay marin u leeyihiin Tusaha Adeegyada ay Bixiyaan Bixiyayaasha Adeegga Qaxootiga ee Aagga Magaalada Denver, sida ay soo saareen qaybta Adeegyada Qaxootiga ee Colorado ee Waaxda Adeegyada Dadka ee Colorado.

Intaa waxaa sii dheer, CCSD waxay siisaa horumarinta shaqaalaha iyo tababar ku saabsan arrimaha qaxootiga. Waagii hore, CCSD waxay iskaashi la yeelatay Machadka Gu'ga ee Barashada Dhaqanka si ay u siiso tababaro dhaqammo kala duwan ku saabsan dadka qaxootiga ah ee imanaya iyo baahiyaha gaarka ah ee qoysaska qaxootiga dhowaan yimid. CCSD waxay sidoo kale ka heshay illoobay degmo dugsiyeedyo wadanka oo dhan si loo helo tilmaamo ku saleysan cilmi baaris ku saleysan habdhaqanka ardayda qaxootiga ee fasalka.

Soogalootiga cusub:

Iskuulada qaar waxay leeyihiin fasallo ku cusub (dugsi sare) ama kooxo jiiditaan ku meel gaar ah ardayda ku cusub dalka iyo ku cusub Ingiriiska. Fasaladaas, ardayda waxay si xoog leh ula shaqeeyaan khabiir ELA ah dhowr toddobaad (ama inta simistarka lagu jiro heerka dugsi sare) bilowga imaashadooda ka hor intaadan u gudubin fasalada caadiga ah ee ay sii wadaan inay helaan taageerada luqadda Ingiriisiga, fasal heerka fasalka ku saleysan.

Barnaamijyada Wax Qorista Qoyska:

Degmo Dugsiyeedka cher Creek waxay iskaashi la sameeyeen Ilaaha Waxbarshada ee Dadka Waaweyn iyo Qoysaska si loo siiyo fasalo barashada luqada Ingiriisiga qaangaarka ah iyo barnaamijka aqrinta qoyska iyadoo lagu dadaalayo kordhinta ka qeybgalka waalidiinta ee dugsiyada.

Waxay bixiyaan barnaamijyo akhris-qoris qoys oo dhowr dugsi hoose ah. Adeegyadoodu waxay ku saleysan yihiin fahamka in qoysasku ay aasaas u yihiin xakameynta qulqulka tacliinta, dambiyada iyo rabshadaha dhalinyaradayada berri. Barnaamijkooda Wax Qorista Qoysku waxay u aqoonsan yihiin waalidka inuu yahay macallinka ugu horreeya ee ilmaha, oo waxay dhistaa xididdada dhaqanka qoyska, caadooyinka qoyska iyo xirfadaha si looga caawiyo inay ku koraan ilmahooda ugu wanaagsan uguna muhiimsan macallinka. Barnaamijyadan barashada qoyska waxay isu keenaan waalidiinta iyo carruurtooda jawi ku siinaya waxbarashada aasaasiga ah ee dadka waaweyn, waxbarashada carruurta, tababbarka xirfadaha waalidnimada, iyo wadaagista waqtiga waalidka / cunugga barashada - iskuday lagu doonayo in lagu jabiyo wareegga joogtada ah ee qoris-qoris la'aanta. Intaa waxaa u dheer, iyada oo loo marayo dadaallada iskaashiga ah ee dadweynaha, kuwa gaarka loo leeyahay, iyo hay'adaha bulshada, barnaamijkan wuxuu siiyaa adeegyo tababar-shaqo oo loogu talagalay waalidiinta liita si ay u kordhiyaan guulaha waxbarashadooda.

Tarjumaada iyo Turjubaanada

"Si wax ku ool ah loola xiriiro, waa inaan ogaano inaan dhamaanteen ku kala duwan nahay sida aan u aragno adduunka oo aan u isticmaalno fahamkan sidii hagida wada xiriirka aan la sameyno dadka kale
-Anthony Robbins

Ula jeedooyinka turjumaada iyo turjubaanada:

- Ku laabo habeennada dugsiga
- Shirarka waalidka / macallinka
- Telefoon guriga ayey ku wacdaa
- Arimaha caafimaadka, shilalka, xasuusinta shirarka, arimaha edbinta, imaanshaha ama walaacyada waxbarasho
- Habeennada Macluumaadka Waalidka
- Shaqaalaha Waxbarashada Gaarka ah
- Waxqabadka Waxqabadka (Rtl)
- Dhageysiga masaafurinta
- Munaasabado gaar ah
- Ku-shuraakowga ardayda Tacliin ahaan ku guuleysatay (PASS)
- Ururka Waalidka Macallinka ee Bulshada (PTCO)
- Waxaa loo Qoray Fasiraadaha Afka: i.e. talaalada ku qoran luqad ajnabi ah, oo af ahaan loogu tarjumay Ingiriis.
- Dukumiintiyada degmada

Yay yihiin turjubaanadayada / turjubaankena?

Xiriiriyaha dhaqanka ee degmada:

Carabi	Ruush
Amxaari	Soomaali
Kuuriyaan	Isbaanish
Mandarin	Fiyatnaamiis

Vendors qandaraasyada (luqado kale)

Turjubaanada iyo afceliyaasha degmadu ansaxisay degmada

Qiimaynta

“Raac ficil wax ku ool ah oo muujinaya aamusnaan. Laga soo bilaabo milicsiga xasilloonida ayaa ka imaan doona xitaa ficil aad u waxtar badan.”

- Peter F. Drucker, American educator and writer

Ujeedo:

Qiimeynta degmada ee barnaamijka Luqadda Ingiriisiga (ELS) ee degmadu waxay u adeegtaa laba ujeedo. Qiimeyn, qeexid ahaan, waxay bixisaa macluumaad go'aan ka gaarista barnaamijyada. Sidaa darteed, ujeedada koowaad ee qiimaynta waa in la siiyo shaqaalaha Iskuulka Cherry Creek (CCSD) iyo Golaha Waxbarashada macluumaad ku filan oo ay ku gaaraan go'aamada barnaamijyada wax ku oolka ah.

Qiimayntayada waxaan:

- Baro wax ku saabsan baahiyaha degmada, aqoonta shaqaalaha iyo awoodaha, iyo dhaqamada barnaamijyada hadda socda
- Hagaajinta barnaamijka “ELA” si ay u waafaqaan awooda shaqaalaha iyo kheyraadka iyadoo la buuxinayo baahiyaha bartayaasha Ingiriisiga (ELs)
- Go'aamiyaan haddii shaqaalaha barnaamijka ay raacayaan oo ay fulinayaan barnaamijka sidii loogu talagalay (daacadda)
- Go'aaminta saameynta barnaamijkeenna: Sidee ayuu si hufan ugu shaqeeyaa barnaamijka u adeegaa baahiyaha ELs?

Ujeeddada labaad waa in laga caawiyo degmada qiimeynta haddii dowladda dhexe, gobolka iyo tan degmada si wanaagsan loo kharash gareeyay. Iyadoo ujeedadaas maskaxda lagu hayo, waxaan soo sheegi doonnaa natiijooyinka si qof aan aqoon barnaamijka ELS uu u aqriyo warbixinta una fahmo ujeedka qiimeyntayada, arrimaha / su'aalaha qiimeynta laga hadlay, habka aruurinta macluumaadka, iyo waxa kuwaas xogta (natiijooyinka) waxay dhahaan saameynta barnaamijkeenna.

(Laga soo qaday: Patton, M. Q. (1997). Istimaalka-Cabiraada. (3rd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.1997)

Qiimavnta

Dariiqooyinka Xog Ururinta

Iyada oo ku saleysan gobolka qiimeynta tacliimeed ee loo baahan yahay

Kormeer boqolleyda kobaca bartamaha ee barteyaasha Ingiriisiga (ELs) qiimeynta tacliinta gobolka si loo hubiyo inay sameynayaan kobac ku filan:

dugsi	by heer	by feeder	by degmo
- Isbarbar dhig heerka guulaha waxbarasho ee ardayda kuhadlan luuqada Ingriiska kuwa hada dhaaftay barnaamijka taageerada luuqada Ingriiska (ELS) ee aqoonta ku saabsan qiimeynta tacliinta gobolka iyo qiimeynta kale ee la jaangooyey si loo hubiyo in ELs ay gaaraan aqoon ku saabsan maadooyinka tacliinta:
dugsi	by heer	by feeder	by degmo
- Isbarbar dhig boqolleyada kobaca bartamaha ee Clek Sreek Iskuullada Cher Creek iyo boqolleyda kobcinta ee sida degmooyinka (boqolleyda ELs, heerka dhaqan-dhaqaale iwm).

Iyada oo ku saleysan qiimaynta aqoonta luqadeed ee gobolka ACCESS ayaa la tirtiray

- Qiimee haddii degmadu ay gaarto Ujeedooyinka Ujeedooyinka Cabbitaan La'aanta ee Sannadlaha ah ee Gobolka (AMAO) # 1 iyo # 2 (# 1- koritaanka luqadda Ingiriisiga, iyo # 2 helitaanka aqoonta Ingiriisiga).
- Isbarbar dhig xogta AMAO labadaba koritaanka iyo gaaritaanka aqoonta Ingiriisiga ee degmooyinka la midka ah.
- Isbarbar dhig xogta AMAO ee kobcinta iyo helitaanka aqoonta udhaxeysa iskuulada iyo quudiyaasha degmada.

Macluumaad Dheeraad ah oo Suuragal ah

- Waalidka iyo kooxaha xallinta ardayda ee aagga quudinta
- Khabiirka ELS iyo sahaminta macallinka fasalka
- Sahanka maamulaha
- Isku xidhka waxbarista

Natiijooyinka

- Waxaa loo wargaliyay agaasimeyaasha heerarka, kormeeraha guud, iyo Guddiga Waxbarashada.
- Waxaa loo adeegsaday in wax laga beddelo barnaamijka iyo in la sameeyo isbeddelo lama huraan ah si loo hubiyo in ELs ay gaadhayaan heerka u dhigma ardayda dhiggooda Ingiriisiga ku hadla.

Xarunta Erayada iyo Astaamaha

ACRONYM	TERM(s)	sharaxaad
ACCESS	Qiimaynta Qiimeynta iyo Xiriirka Xiriirka-Ingiriisiga-Gobolka	Heerarka ku saleysan, qiimeynta tixraaca imtixaanka aqoonta luqadda Ingiriisiga ee loogu talagalay in lagu cabiro aqoonta Ingiriisiga aqoonta bulshada iyo aqoonta Ingiriisiga. Waxay qiimeysaa Ingiriisiga bulshada iyo tilmaamaha ee loo isticmaalo gudaha iskuulka iyo sidoo kale luuqada laxiriirta fanka luuqada, xisaabta, sayniska, iyo barashada cilmiga bulshada dhamaan afarta luuqadood (Dhageysiga, Hadalka, Akhriska, Qoraalka)
AMAO	Ujeeddooyinka Guusashada Qiyaasida Sannadlaha ah	Nidaamka isla xisaabtanka ee Cinwaanka III ayaa loo adeegsaday in lagu qiimeeyo wax ku oolnimada barnaamijyada waxbarasho ee luuqadda oo ay maalgeliyeen Cinwaanka III.
AYP	Horumar Sanadeed ku filan	Qiyaasta sanadlaha ah ee loo adeegsaday in lagu go'aamiyo horumarka ardayda ee ku saleysan ka qeybgalka imtixaanka ardayda, qalin jabinta, xaadiraada, iyo kasbashada xisaabta aqrinta.
BOE	Cadaymaha	Multiple data sources used for monitoring and reclassifying a student.
CELP	Heerarka Aqoonta Luqadda Ingiriisiga ee Colorado	Diseembar 10, 2009 Golaha Waxbarashada Gobolka Colorado waxay si wadajir ah ugu codeeyeen in ay qaataan heerarka WiDA sida heerarka Aqoonta Luqadda ee Colorado (CELP). Heerarka Aqoonta Luqadda Ingiriisiga waxaa u baahan gobolka Colorado iyo sharciga gobolka. Heerarka CELP waxay dhaafeen shuruudaha sharciga ah ee ugu yar. Isku soo wada duuboo, heerarka xuduudaha luqadda Ingiriisiga ee ay u baahan yihiin oo ay adeegsadaan Barteyaalka Af Ingiriisiga (ELs) si loogu guuleysto dugsiga. Waxay hagaan dhammaan barayaasha wax baraya EL-yada isla markaana ka caawiya ardayda helitaanka heerka maadada tacliimeed inta ay baranayaan Ingiriisiga.
	Ciriiri	Qaab koox koox ardayda loogu buuxiyo baahidooda waxbarasho.
	Wada-dhigida	Laba ama in ka badan oo macallimiin ah oo wadaagaya mas'uuliyadda baridda qaar ama dhammaan ardayda loo xilsaaray fasalka. Waxay ku lug leedahay qaybinta mas'uuliyada ka dhexeysa dadka qorsheynta, tilmaamaha, iyo qiimeynta fasalka ardayda.
CRE	Waxbarista Dhaqan ahaan Jawaabta Leh	Habka waxbarida ee adeegsanaya aqoonta dhaqanka, khibradaha hore, iyo qaababka waxqabadka ardayda kaladuwan si looga dhigo waxbarasho ku habboon oo waxtar u leh iyaga; wuxuu wax ku baraa oo ku xoojiyaa dhammaan [dhammaan] ardayda. Waxay qiraysaa sharcinimada dhaqammada dhaqameed ee qowmiyado kaladuwan, labadaba inay yihiin dhaxal saameyn ku leh aragtida ardayda, aragtida, iyo qaababka waxbarashada iyo sida ugu mudan ee loo bari karo manhajka rasmiga ah (Gay, 2000).

Qaamuus Erayada iyo Astaamaha

Sogaabinta	shuruudaha	Sharaxaad
ELS	English Language Support	Taageero dheeri ah oo af Ingiriisiga ah ayaa la siiyaa ardayda barata Ingiriisiga. Hadafku waa in ardaydu ku fiicnaadaan luqadda Ingiriisiga iyo waliba maadooyinka ay ka kooban yihiin tacliinta.
ELD	Kobcinta Luqadda Ingiriisiga	Tilmaamo xeerar loogu talagalay horumarinta luqadda ee "ELs". Gobolka Colorado wuxuu leeyahay halbeega Horumarinta Luuqada Ingiriisiga si loogu hago degmooyinka, iskuulada iyo macalimiinta horumarinta barnaamijyada ku habboon.
EL	Bartaha ingiriiska	A student who is learning English as another language.
	Ka duwan	Ardayda hibada / kartida leh, ardayda naafada ah, iyo bartayaasha Ingiriisiga ee leh baahiyo waxbarasho oo gaar ah ayaa loo qaddariyo inay yihiin kuwa aan caadi ahayn. (CDE)
	Ka Baxay	EL-yada FEP (Aqoonta Ingiriisiga Ku-Furan) oo markaa kadib la-kormeero muddo 2 sano ah uma baahna taageero luqadda Ingiriisiga.
FEP	Afka Ingiriiska Ku Fahma	Bartayaasha Ingiriisiga ah ee awooda inay wax fahmaan oo ay la xiriiraan dhagaystayaal kala duwan mawduucyo fara badan oo caan ah iyo kuwo cusub si ay ula kulmaan baahida bulshada iyo tacliinta. Waxay awoodaan inay ku guuleystaan qaybaha u dhigma kuwa u dhigma kuwa ku hadla Ingiriisiga asaliga ah, laakiin weli waxay u baahan karaan taageero luqadeed oo xaddidan. Eray bixinno federaaliga ah
GT	Hibada iyo Kartida	Ardayda bixiya caddaynta waxqabadka sare iyo kartida xagga caqliga, hal abuurka, farshaxanka, hogaaminta, ama aagagga tacliinta gaarka ah.
HLS	Sahaminta Luqadda Guriga	Foom la buuxiyay wakhtigii la isdiiwaangelinayay ayaa loo isticmaalay in lagu aqoonsado bartayaasha Ingiriiska ah ee suuragalka ah in la siiyo helitaanka fursadaha waxbarasho ee ku habboon.
IEP	Barnaamijka Waxbarashada Gaarka ah	Qoraal qoraal ah oo loogu talagalay ilmo kasta oo naafa ah oo la hormariyay, dib loo eegay, oo dib loo eegay kulanka si waafaqsan Sharciga Shaqsiyaadka Naafada ah (IDEA)
IRLA	Qiimaynta Heerka Akhriska ee Madaxa Bannaan	Nidaamka aqriska canshuuraha iyo habka loo yaqaan 'benchmarkomy system' kaasoo u oggolaanaya macallimiinta inay kormeeraan koritaanka ardayda ee akhriska.
	Lau	Waxaa loola jeedaa kiis sharci ah Lau vs. Nichols sanadkii 1974 kaasoo u baahnaa koodh (la yiraahdo Lau code) si loo diiwaangeliyo heerarka aqoonta ee bartayaasha Ingiriisiga ah.
LEP	Af Ingiriisiga oo Xaddidan	Bartayaasha Ingiriisiga ah ee awooda inay wax fahmaan oo lagu fahmo in badan oo ka mid ah xaaladaha wada xiriirka bulshada. Waxay helayaan karti kordheysa ee sida ugu badan ee caqliga badan looga doonayo shuruudaha aagagga ay ka kooban yihiin; si kastaba ha noqotee, iyagu weli diyaar uma ahan inay si buuxda uga qeybgalaan qaybaha maadooyinka tacliinta iyagoon haysan taageero luqadeed. Eray bixinno federaaliga ah

Qaamuuska Erayada iyo Astaamaha

Sogaabinta	shuruudaha	sharaxaad
M1/M2	Kormerid 1, kormerid 2	EL-yada dib loogu muujiyey sida FEP waxaa lagula soconayaa muddo 2 sano ah si loo go'aamiyo ku guuleysiga barnaamijka dugsiga caadiga ah. (CDE)
NCLB	Ilmana Ilmo Kagama tegi karo	Sharciga Cunugna Kaga tagi maayo ee 2001 (NCLB) wuxuu dib u fasaxay Sharciga Dugsiga Hoose iyo Sare (ESEA) - sharciga federaalka ee ugu weyn ee saamaynaya waxbarashada laga bilaabo xanaanada ilaa iyo dugsiga sare. NCLB wuxuu ku dhisan yahay afar mabda ': xisaabtanka natiijooyinka, xulashooyin badan ee waalidiinta, xakameyn weyn ee deegaanka iyo dabacsanaanta, iyo diiradda saarista waxa ku shaqeynaya oo ku saleysan cilmi baarista sayniska.
NEP	Aqoonta aan Ingiriisiga ahayn	Bartayaasha Ingiriisiga ee hada bilaabaya inay fahmaan oo ka jawaabaan wada-xiriirka caadiga ah ee fudud ayaa ka jawaabi kara kuwa si fudud uga jawaabi kara howlhooda wada xiriirka bulsheed ee kala duwan. Eray bixinno federaaliga ah
	Soo-galootiga cusub	Soogalootiga dhawaanta ahaa ee aan aqoon yar u lahayn Ingiriisida ama ku yar oo ku lahaa aqoon xadidan oo xagga wadamadooda ah. (Xarunta websaydhka Luqadaha Luuqadaha loo adeegsaday, 2009)
NNAT	Tijaabada Awood la'aanta Afka-Naglieri	Waa cabbir aan hadal ahayn ee awoodda guud. Imtixaannadan waxay leeyihiin awood weyn oo loogu talagalay qiimeynta kartida ee ardayda ka timid dhaqan ahaan ama luqado kaladuwan, iyo kuwa dhaga adag ama maqal sababta oo ah su'aalaha uma baahna akhriska, qorista, ama kuhadalka (http://en.wikipedia.org/wiki/NNAT).
OCR	Xafiiska Xuquuqda Madaniga	Waaxda dowladda federaalka ee ilaalinaysa ku xadgudubka sharciyada xuquuqda madaniga. Waxaa kale oo lala xiriiri karaa waalidiinta iyo macallimiinta si ay uga warbixiyaan xad-gudubyada degmo dugsiyeedyada ee la xiriirta jinsiyadda ama takoorka luqadda.
Rtl	Jawaabta Faragelinta	Moodel loogu talagalay wax ka qabashada ardayda markii ay ku guul daraystaan inay ku sameeyaan horumar ku filan manhajka guud iyo la socoshada jawaabahooda wax qabadyadaas. Sidoo kale qayb ka mid ah shuruudaha go'aaminta meelaynta ee Waxbarashada Gaarka ah ee ELs iyo ardayda kale ee naafada ah.
	Ka Fikiraya Khariidadaha	Ka fikirida Khariidadaha © waa luqad sideed qaab muuqaal ah mid walbana ku saleysan habka fikirka aasaasiga ah. Qaababka waxaa loo adeegsadaa si shaqsi ahaaneed iyo isku darka heer fasal kasta iyo aag manhajka. (Ka fikiraya Khariidadaha Inc.)
WiDA	Mar dambe wax uma taagna	WiDA waa iskuxir 31 dowladood iyo dhulal Mareykan ah hadaladooda hadafkuna waa hormarinta horumarka luqadeed ee tacliimeed iyo ku guuleysiga tacliimeed ee ardayda luqadaha kala duwan iyada oo loo marayo heerar tayo sare leh, qiimeyn, cilmi baaris, iyo hormarinta xirfadeed ee barayaasha.
WiDA Gaaray heer ikufilan		Heerka 1 Galitaanka; Heerka 2 Soo Baxa; Heerka 3 Kabcinta; Heerka 4; Ballaarinta; Heerka 5 Aflaanta

Sogaabinta	Shuruudaha	Sharaxaada
WiDA Standards		<p>Heerarka WiDA Ingiriisiga ee Horumarinta (ELD) waxay matalaan bulsheed, waxbarid, iyo luqad tacliimeed oo ay ardaydu ugu baahan yihiin inay la shaqeeyaan asxaabta, barayaasha, iyo manhajka dugsiyada. Waxay kala yihiin:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Els waxey ky wada xiriiraan ujeedooyinks bulshada iyo wax barida dugsiyada. 2. ELs waxey ku wada xiriiraan macluumaad, fikrada iyo wacyiga horumarka leh ee Luqada. 3. ELswaxey ku wada xiriiraan macluumaad, fikrada iyo wacyiga horumarka leh ee Xisaabta. 4. ELs waxey ku wada xiriiran macluumaad, fikrad iyo wacyiga houmarka leh ee Sayniska. 5. Els waxey ku wada xiriiraan macluumaad, fikrad iyo wacyiga horumarka leh ee Cilmiga bulshada.

Lifaaqa A- Shaminta Luqada Guriga

DEGMADA DUSIYADA CHERRY CREEK #5 TIRAKOOBKA BARTAYAASHA INGIRIISKA

Sharciga loo yaqaan 'Senior Assembly Assembly 462 - Xeerka Aqoonta Luqadda Ingiriisiga (22-24-101 CRS), waxaa la meel mariyey Julaay 1981, iyo go'aanka 1974 ee Maxkamadda Sare ee Mareykanka Lau, waxay u baahan tahay tirakoobka dhammaan ardayda iska diiwaangelineysa dugsiyada dadweynaha. Ujeedada tirakoobka ayaa ah in la go'aamiyo kartida ardayga ee luqadda Ingiriisiga.

MAGACA DAMBE	MAGACA HORE	Da'da	Taiikhda dalashada	Fasalka	Jinsiga	
					Male	Female

Magaca waalidka/mas'uulka: _____ Tariikh _____
 Cinwaanka _____ Talefoonka _____
 Emeelka waalidka (hadii la heli karo) _____
 Wadanka uu ilmahu ku dhashay: _____ Taariikhda u soo galay USA _____

1. Fadlan calaamee qaybta sida ugu fiican ee loo sharixi karo aqoonta Ingiriisiga ilmahaaga:

- QAYBTA A Fahmaa, ku hadlaa, aqriyaa iyo/ama qoraa oo kaliya luaqad kale iyo ingiriisna ma yaqaan
- QAYBTA B Fahmaa, ku hadlaa, aqriyaa iyo/ama qoraa luaqad kale in kabadan ingiriiska
- QAYBTA C Fahmaa, ku hadlaa, aqriyaa iyo/ama qoraa luaqad kale iyo ingiriiska si isku mid ah
- QAYBTA D Fahmaa, ku hadlaa, aqriyaa iyo/ama qoraa ingiriisna in ka badan luqadaha kale
- QAYBTA E Fahmaa, ku hadlaa, aqriyaa iyo/ama qoraa ingiriisna oo kaliya

2. Hadii luqad aan Ingiriis ahayn looga hadlo guriga, fadlan calaamadee mid kee(kuwa) hoosta ku qoran:

- Crabiga Amhariga kambodian Kantonese Farsi
- Hindi Korean Mandarin Bersian Bortuguese
- Ruush Somali Spanish Thai Tagalog
- Urdu Fietnamese luqada kale: _____

3. Intee in la eg yaa luqad (aan Ingiriis ahayn) looga hadlaa guriga?

- Mar kasta Badanaa Mararka qaar Si dhif ah

4. Ardaygu mat Hisbaanikbaa / Latinoo ama asal ahaan Isbaanish? Haa Maya

. Qof ka yimid Cuba, Mexico, Puerto Rican, Koonfurta / Bartamaha Ameerika ama dhaqan kale oo Isbaanish ah ama asal ahaan, ayadoon loo eegayn jinsiyad.

5. Ardaygan, ka xulo mid ama ka badan jinsiyadaha shanta jinsi ee soo socda::

- Indian Woqooyiga, Bartamaha ama Koonfurta Mareykanka ama Dhalad Alaska:** Qofka leh xiriir qabiileed ama ku xirnaan bulshada asalka ah ee Waqooyiga, Bartamaha ama Koonfurta Mareykanka
- Asiyan:** Qof asal ahaan ka soo jeeda Bariga Fog, Koonfur-bari Aasiya, ama qaarada Hindiya
- Madow ama Ameerikaan madow:** Qof asal u ah mid kasta oo ka mid ah kooxaha jinsiyadda madow ee Afrika
- Dadka hawayi u dhashay ama jasiiradaha baasifiga:** Qof asal ahaan ka soo jeeda dadka asalka ah ee Hawaii ama Jasiiradaha kale ee Baasifiga
- Cadaan:** Qof asal u ah mid ka mid ah dadka asalka ah ee Yurub, Bariga Dhexe, ama Waqooyiga Afrika..

6. Luqadee (qadahee) ayuu ilmahaagu isticmaalay markii ugu horreysay ee uu bilaabo inuu hadlo ? _____

7. Ilmahaagu waligii:

- a. Ma dhigtay dugsi kale oo Colorado ah? Haa Maya
Hadii haa: Degmadee _____ Dugsiga _____ Intee in la eg? _____
Luqada u wax ku bartay maxey ahayad? _____
- b. Gobol aan Colorado ahayn dugsi ma ka galay 12kii bilood ee u dambaysay? Haa Maya
- c. Wadan kale dugsi ma ka galay 12kii bilood ee u dambaysay? Haa Maya
- d. Ma u dhigtay luqada ingiriiska sidii luqada labaad ama barnamijka laba luqadood? Haa Maya

8. Ula jeedada aad ugu soo guurtay Colorado ma waxey ahayd inaad ka shaqayso beeraha ama kaluumaysiga?

- Haa Maya

9. Hada miyaad ka shaqaysaa beeraha ama kaluumaysiga?

- Haa Maya